

HATAY MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİNDE FİZİKİ YAPILANDIRMA VE KAMPÜS ÇALIŞMALARININ TAMAMLANMASI

Ali KAÇAR*
Metin GÜNENÇ**

Araştırma Makalesi/Research Article

Atıf/Cite as: Kaçar, A. ve Güneç, M. (2023). Hatay Mustafa Kemal Üniversitesinde Fiziki Yapılandırma ve Kampüs Çalışmalarının Tamamlanması. *DÜMAD (Dünya Multidisipliner Araştırmalar Dergisi)*, 6(Prof. Dr. Durmuş Ali Arslan Özel Sayısı), 504-533.

Özet

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'nin 1966 yılında başlayan kuruluş macerası 1992 yılında Vali Utku Acun'un girişimleri ve kurucu rektör Prof. Dr. Haluk İpek'in gayretleriyle sonuçlandırılarak Hatay'a kazandırılmıştır. Üniversitenin kuruluşu sırasında baş gösteren bir çok brokratik ve insani engellere rağmen birkaç yıl içerisinde sistematize edilerek kuruluşu gerçekleştirilen üniversitenin ilk öğrencileri 1992 yılında Çukurova Üniversitesi'nden kalma Yüksek Okul binalarında öğrenci kabulüne başlamıştır. Üniversitenin kuruluş çalışmaları sırasında fiziki yapılandırma için ilk fiili girişim kampüs oluşturulması hususunda olmuştur. Bu sebeple Top Boğazı ve Üç Gedik mahallesi ya da Alahan Köyü arazilerinin kamulaştırılması gibi hususlar gündeme gelmiştir. Ancak yapılan fizibilite çalışmaları sonucunda en uygun yerin Alahan Köyü'nün altındaki boş ve çorak arazilerin olduğuna karar verilmiş ve bu alanın istimlaki için girişimler başlatılmıştır. Ancak hem Üç Gedik Mahallesi sakinleri ve hem de Alahan Köyü sakinleri tarafından yapılan itiraz ve şantajlara rağmen kurucu rektörün direnişi sayesinde söz konusu alanın kampüs yapılması mümkün olmuştur.

Bu makalede üniversitenin kampüs ve sonrasındaki fiziki yapılanmasıyla ilgili hususlar irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Mustafa, Kemal, Üniversite, Kampüs, Antakya, Hatay.

* Öğretmen, Aknehir İlkokulu, alikacar12@hotmail.com, Orcid: 0000-0002-5620-9976

** Öğretmen, Samankaya Muti-Zöhre Mahanoğlu İlkokulu, metingunenc@gmail.com, Orcid.0000-0002-7255-5385

Abstract

The founding adventure of Hatay Mustafa Kemal University, which started in 1966, started in 1992 with the initiatives of Governor Utku Acun and the founding rector Prof. Dr. It was finalized with the efforts of Haluk İpek and brought to Hatay. Despite the many brocratic and humanitarian obstacles that emerged during the establishment of the university, the first students of the university, which was systematized and established in a few years, started to accept students in the High School buildings of Çukurova University in 1992. During the establishment of the university, the first actual attempt for physical structuring was to create a campus. For this reason, issues such as the expropriation of Top Boğazı and Üç Gedik Neighborhood or Alahan Village lands have come to the fore. However, as a result of the feasibility studies, it was decided that the most suitable place was the empty and barren lands under the Alahan Village and initiatives were started for the expropriation of this area. However, despite the objections and blackmail made by the residents of Üç Gedik Mahallesi and Alahan Village, it was possible to make the said area a campus thanks to the resistance of the founding rector.

In this article, the issues related to the physical structuring of the university on campus and beyond will be examined.

Keywords: Mustafa, Kemal, University, Campus, Antakya, Hatay.

Giriş

Hatay’da üniversite kurulması yönünde ilk adımlar 1966 Şubat’ının 10’unda Hatay Gazetesinde tespit edilen bir yazıyla gündeme geldiği söylenebilir. Haberde, Hatay’da bir İl Radyosu ve Üniversite kurulması konusunda Vali Nuri Teoman Paşa bir teşebbüste bulunacağından bahsetmekteydi. Teoman Paşa, radyo konusunda Hatay Gazetesi’ne verdiği demeçte; “Hatay’a ayak basar basmaz öğrenmek istediğim şeylerden bir tanesi de radyo konusu olmuştur ve şehre ait bir radyonun olmayışından hüznü duymuştum. Yazınız beni bu işin hallinde teşvik edici olmuştur. Gerekli makamlara durum bütün önemi ve etrafı ile intikal ettirilmiştir. Şahsen de meseleyi takip ederek tahakkukuna çalışacağım. Radyo idaresince sağlanamadığı takdirde Belediye ile müşterek küçük bir radyo istasyonu yapabilecek kudretteyiz.” demiştir. Bu haber aslında Hatay adına gelecekte bütün valilerin üniversite kurma hayallerini süsleyecek bir meseleyi şimdiden haber vermekteydi. Vali Teoman aynı röportajda üniversite konusunda ise “Bu işin Hatay’da arzu edildiği şekilde tesisi için gerekli resmi müracaat ve buna dair hazırlıklardan sonra üst makama sunulacaktır.”¹ demiş

¹ 12 Şubat 1966, Hatay Gazetesi, Yıl;11, Sayı;2759

olması, her iki konunun da yakın gelecekte Hatay'ın gündemini uzun süre meşgul edecek yeni yatırımlar olacağına işaret olarak yorumlanmıştır.

Bu hususta 1990'ların meşhür valilerinden Utku Acun, Teoman Paşa'nın bu arzusunu yerine getirmek amacıyla büyük çaba sarfedecek ve o tarihte mülki yönetimde olan diğer yöneticilerin katkılarıyla bu yaklaşık 30 yıllık hayal nihayet gerçekleştirilmiş olacaktır.

Üniversite kurma çalışmaları

Hatay'da yıl 1991 Kasım'ıydı ve yeni vali Utku Acun, bu uzun yıllara dayanan özlemin, Hatay Üniversitesi'nin kurulabilmesi için kolları sıvamış ekibini oluşturmaya başlamıştı. Vali Utku Acun, üniversite kurmak amacıyla moral ve maddi kaynak sağlamak, kamuoyu oluşturmak için vakıf kurma çalışmalarını başlatmıştı. Bu husus ilk önce Hatay ili ilçeleri halkının temsilcilerini bir araya getiren İl Genel Meclisi'ne yazılı ve sözlü öneri olarak önerildi. Vali Utku Acun, ilk olarak vakfın kuruluş işlemlerini yürütmek üzere bir memur görevlendirdi ve vakıf sermayesini oluşturmak üzere toplanacak bağışların yatırılması amacıyla da bir de hesap açtırmıştır².

Hatay'da üniversite Kurma ve Yaşatma Vakfı, Hatay Valisi Utku Acun ve bu üniversitenin kurucu rektörü olacak Prof. Dr. Haluk İpek'de katılımıyla tamamlandı. Vakıf 10 Kasım 1992'de kuruluşunu tamamlayarak üniversitenin adının Mustafa Kemal Üniversitesi olmasına karar verdi. Bu vakıf üniversite ile ilgili işlerde yönetimi ele almak üzere kurulan ilk vakıf oldu. Vakıf, üniversitesi olan birçok şehre örnek teşkil etmesi, moral ve maddi katkı sağlaması yönüyle büyük öneme sahiptir. Bu girişimin neticesinde İl Genel Meclisi ilk adımı attı ve vakfın kuruluşu için gerekli izni verdi. Vakfın kuruluşuna ivme kazandıran husus, Hatay iliyle ilgili ülke genelinde yapılan değerlendirmelerde, yükseköğretimde öğrenci gönderme yoğunluğu açısından, 52 il arasında yüksek öğretimde öğrenci okutma yoğunluğunda ikinci olan ve son on yılda ÖSYM sınavlarında ilk 7 il arasında yer almaktaydı. Vakıf kurma ve üniversiteyi hayata geçirme çalışmaları sırasında 1992 Haziran'ında yapılan üniversite Seçme ve Yerleştirme sınavları değerlendirmelerinde İzmir'den sonra 2. sırada yer alması Hatay'da bir üniversite kurulmasına ve onu kuracak olan vakfın temellerinin atılmasına karar verildi. Bu maksatla Vali Utku ACUN, ilk hareketi başlatarak, hayırsever Hataylılara üniversitenin kurulmasına katkıda bulunmaları için açık mektup yazmıştır.

Vali Utku Acun, mektubunda; üniversitede eğitim göreceğ öğrencilerin ve eğitimi verecek öğretim üyelerinin istihdam ihtiyaçlarının karşılanması, bölgenin kalkındırılması için Belediyelerden, üniversitenin en çok yarar getireceği sektör olan Ticaret ve Sanayi Odaları ve Borsalarından, Hatay'a ve halkına vefa gereği bir çeşit sosyal vergi ve dayanışma düşüncesi içinde iş adamlarımızdan velhasıl tüm varlıklı ve hayırsever Hatay'lılardan bu ulvi hedef için destek beklenmiş ve bu mesaja hemen

² 6 Şubat Perşembe 1992, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, Sayı: 7880, s. 1.

olumlu cevaplar gelmiştir. Butarihten sonra Hatay halkı ile el ele vererek üniversitenin kuruluş aşaması tamamlanmış ve mesele isim bulunmasına kadar gelmişti.

Mustafa Kemal Üniversitesi İsminin Kabulü

Üniversiteler Kanun Tasarısının, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'nin kuruluşuyla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisi Milli Eğitim Komisyonu'nun 25 Mayıs 1992 tarihli 9. Birleşiminde "Hatay Üniversitesi" başlıklı ve yukarıda bahsi geçen Ek 17. Madde ile ilgili görüşmelerde Hatay Üniversitesi'nin kabulü ile birlikte Milli Eğitim Komisyon üyelerinden Hatay milletvekili Nurettin Tokdemir, verdiği önerge ile üniversitenin adının Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi yerine Hatay Üniversitesi olarak değiştirilmesini ve bazı eklemeler yapılması hususunda görüşme talebinde bulunmuştur. Bunun üzerine komisyon başkanı Nahit Menteşe başkanlığında toplanan 25.05.1992 tarihli 9. Birleşimde görüşülen teklif, 15 nolu karar ile kabul edilmiştir. Bu kanun tasarısında çerçeve 24. Maddeye eklenen Ek 17. Madde ile Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi; Hatay Üniversitesi olarak düzenlenmiş ve üniversitenin bünyesine Mühendislik-Mimarlık Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu, Reyhanlı Ziraat Fakültesi, Su Ürünleri Fakültelerinin eklenmesi oy birliği ile kabul edilmişti. Daha sonra bu kanun Plan ve Bütçe komisyonuna havale edilerek, 17.06.1992 tarihli 40. Birleşiminde görüşülmüş ve 58 nolu karar ile kabul edilmişti³.

Bunun üzerine SHP Hatay Milletvekili Nihat Matkap, "Hatay Üniversitesi" adına itiraz ederek, TBMM Plan ve Bütçe komisyonuna, M. Dönen ile verdikleri bir önerge doğrultusunda üniversitenin adı "Mustafa Kemal Üniversitesi" olarak değiştirilmesini istedi⁴. Matkap, "TBMM tatile girmeden önce Üniversitenin adı yasallaşacaktı. Hatay'ın hükümete mensup 8 milletvekili fakültelerin bir an önce açılması için büyük gayret içerisine girmiş bulunmaktaydı. Bu sevinci hemşerilerimizle paylaşmaktan büyük mutluluk duymaktayız. Fakültelerin hangi ilçelerde kurulması konusu Üniversite rektörlüğü başkanlığında kurulacak bilimsel bir heyetin belirleyici olmasıyla aşılabilecekti. Her büyük ilçemize bir fakültenin açılmasının yanında diğer ilçelerimizde de yüksek okul açılması ilimizin gelişmesi açısından yararlı olacaktı. Şu an itibariyle ilçelerimizin ekonomik, sosyal ve coğrafi konumlarının yanında Çukurova Üniversite rektörlüğünün de görüşleri nazari itibara alınarak, Antakya'da: Fen Edebiyat ve Eğitim Fakülteleri, İskenderun'da: Mimarlık ve Mühendislik fakültesi, Reyhanlı'da: Ziraat fakültesi, Samandağ ilçemizde: Su ürünleri fakültesi, Kırıkhan'da: Beden Eğitimi ve Spor Meslek Yüksek Okulu açılmasında yarar görmekteyim."⁵

³ TBMM Milli Eğitim Komisyonu Başkanlığı tarafından 20.11.1992 tarihinde 158 sayı numarasıyla Hatay Milletvekili Nurettin Tokdemir'e gönderilen yazı.

⁴ 23 Haziran 1992, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, Sayı: 7992, s. 1.

⁵ 23 Haziran 1992, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, Sayı: 7992, s. 2.

Hatay da Mustafa Kemal Üniversitesi kurulması yasa teklifi TBMM Genel kurulunda komisyondan geldiği şekilde aynen kabul edildi. Cumartesi sabaha doğru yapılan oylamada Mustafa Kemal Üniversitesi ile birlikte 14 ilde daha Üniversite kurulması kabul edildi⁶.

Böylece Hatay Üniversitesi ismi Mustafa Kemal Üniversitesi olarak değiştirilmiş oldu. Bu kanun son haliyle TBMM Genel Kurulunun 03.07.1992 tarihli 93. Birleşiminde görüşülmüş ve yukarıda da bahsedildiği gibi “Kırıkhan ve Reyhanlı” ön eklemeleri reddedilerek kanunlaşmıştı⁷.

Vali Utku Acun’un Gençlere Hitabesi

Vali Utku Acun, üniversitenin kuruluşuyla ilgili olarak bir taraftan sivil toplum kuruluşlarını, bir taraftan resmi makamları harekete geçirirken, daha önemlisi geleceğin mimarları olan gençleri de kendi üniversitelerini kurmaya katkıda bulunmaya çağırıyordu. 17 Nisan 1992 tarihinde Son Haber Gazetesi’ne bir demeç vererek, gençleri yönlendirmek üzere bir konuşma yayınlattı:

“Sevgili Öğrenciler, Bir süreden beri ilimizde eksik (?) gün geçtikçe daha çok hissedilen üniversiteyi kurma çabası içerisindeyiz.

Üniversiteler eğitim veren kurumlar olmaları yanında bulunduğu yörenin ekonomisine sanayine ve sosyal hayatına artı değerler katarlar. Yaptığımız araştırmalar neticesinde Hatay’a ismiyle de bir onur verecek olan Mustafa Kemal Üniversitesi adı altında bir üniversitenin kurulmasının düşünüldüğünü öğrenmiş bulunmaktayız.

Ülkemizde birçok ilin üniversiteye sahip olma yarışı içinde oldukları gerçeğini de göz önüne alırsak bu iller arasında önceliğe sahip olmak ancak mahalli imkânların harekete geçirilmesi ile mümkün olacaktır. İşte bu imkânları kanalize etmek amacıyla Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi adı altında bir vakıf kırmaya karar verdik. Üniversite olayına inanmış vatandaşlarımızın bağışları artarak devam ediyor.

Yarınımızın geleceği siz sevgili gençler. Valiniz olarak ben bu bayrağı açtım. Uğraşımız sizler içindir. Sizlerin yarın kendi yörenizde daha iyi şartlar altında eğitim görmeniz içindir.

Uğraşımız Hatay içindir. Hatay’ın onurlanması Üniversite olanaklarıyla ekonomisini güçlendirmesi bu ilim yuvasında yöresel araştırma ve incelemelerin artarak ilimizin kalkınmasına ışık sağlaması içindir. Üniversite bayrağını dalgalandırmada sizin vereceğiniz manevi destek ayrı bir mana ifade edecektir. Bu yüce hedefte buluşmak umuduyla hepinize başarı ve mutluluklar dilerim.”⁸

⁶ 6 Temmuz 1992, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, Sayı: 8003, s. 1.

⁷ TBMM Milli Eğitim Komisyonu Başkanlığı tarafından 20.11.1992 tarihinde 158 sayı numarasıyla Hatay Milletvekili Nurettin Tokdemir’e gönderilen yazı.

⁸ 17 Nisan 1992, *Son Haber Gazetesi*, Yıl: 1, Sayı: 50, s. 1; Aynı haber: 17 Nisan 1992, Hatay Gazetesi, Yıl. 37, Sayı: 14515, s. 1; 26 Nisan Perşembe 1992, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, Sayı: 7937, s. 1.

Üniversite Konusundaki Vaatlerin Unutulması

Üniversitenin kuruluş aşamasında kurucu üye olmaya gönüllü destek veren, kimsenin zorlamasına maruz kalmadan büyük vaatlerde bulunan hayırsever Hataylıların Üniversitenin ihtiyaçlarının karşılanması gündeme geldiğinde verdikleri vaatleri yerine getirmek bir yana, ortadan kayboldukları, sözlerinin havada kaldığı görülmüştür. Bu husus kısa bir zaman içinde basına da yansımış olup, “Destek Vaatlerini Unutanlar Aranıyor” şeklinde manşetler gün aşırı gazetelerde görülen sıradan haberlere dönüşmüştür.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi yavaş yavaş hayata geçirilirken, hayırseverlerin verdiği maddi destekler sevindirici boyutlarla devam ederken, ilk günlerde kendiliklerinden ortaya atılarak dev destek vaatlerinde bulunanlardan önemli bölümünün yöre tanımıyla “araziye uymaları” yadırganan ve eleştirilen bir husus olmuştur.

Basının bu şekilde davrananların üzerine gitmekte gecikmeyeceği aşikârdı. Bu konuyla ilgili olarak bir doktordan bahsedilmiş ve doktorun Serinyol’da bulunan çiftliğini Üniversiteye bağışlamak istediği, buna imkan olmadığı takdirde bir bölümünü Tıp Fakültesi kurulmasına karşılık hibe şeklinde vaat etmesi ve konuyla ilgili basına demeçler vermesi alay konusu olmuştur.

Hataylı hayırseverlerin bu tutumuna ilk tepki şüphesiz Vali Utku Acun’dan gelmiştir. Vali Acun makamında bir araya geldiği basın mensuplarıyla sohbet ederken soruları cevaplandırırken bu konuya temas ederek üzüntülerini belirtmiş, fakat buna rağmen Üniversite vakfına gösterilen ilgi ve destekten de övgüyle söz etmiştir.⁹

Vakıf İmkanlarıyla Anonim Şirket Kurulması

En kısa sürede hayata geçirilmesi için yoğun ve yaygın çaba harcanan Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi için aynı amaçla kurulan vakıf olanaklarıyla bir ANONİM ŞİRKET ile Ankara’da irtibat bürosu oluşturulması kararlaştırıldı¹⁰. Pazartesi günü toplanan Vakıf Yönetim Kurulu, önerileri görüşerek olumlu kararlar aldı. Verilen bilgiye göre; Üniversitenin çeşitli yatırım ve hizmetlerini üstlenecek ANONİM ŞİRKETLE; zaman yanı sıra önemli gelir kaynakları da sağlanacak. Bu arada şirkete % 90 hissesi vakfa, % 4 hissesi il özel idare müdürlüğü, diğer hisseler ise Ant. Tic. Ve San. Odaları birliği ile İskenderun Tic. San. Odası için düşünülmektedir. Ankara’da oluşturulması kararlaştırılan irtibat bürosu ile Üniversite işleri ve işlemleri yürütülürken, vakfa da kira olarak gelir sağlanmış olacak. Çeşitli üniversitelerdeki uygulamalardan esinlenilerek oluşturulan kararlar için girişim ve arayışlara başlandığı da bildirildi.¹¹

⁹ 4 Ocak 1993, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 27, Sayı: 8157, s. 1.

¹⁰ 22 Ocak 1993, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 27, Sayı: 8173, s. 1.

¹¹ 22 Ocak 1993, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 27, Sayı: 8173, s. 3.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi için hedeflenen şirketle ilgili çalışmalar dün tamamlandı. 500 milyon TL sermaye ile dün resmen tescil edilen şirketin adı: BİLTEK –HATAY BİLGİ VE TEKNOLOJİ ÜRETME, TAAHHÜT, İNŞAAT, TURİZM, SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ olarak belirlendi. Şirketin hisseleri ise sırasıyla MKÜ kurma ve Yaşatma vakfını temsilen Mali Müşavir Mehmet Ali YÜKSEL % 90, İl Özel İdare müdürlüğünü temsilen Vali Yardımcısı Necat AKSU % 5, Antakya Ticaret Borsasını temsilen Kazım KUSEYRİ, Ant. Tic. Ve San. Odasını temsilen Mehmet NARİN, Ziraat odasını temsilen Celal CİVELEK, Hatay Esnaf Odaları birliğini temsilen M. Kemal BULUT ve İsk. Tic. Ve San. Odasını temsilen Yılmaz ÖZEN % 1'er şeklinde paylaşıldı. Bu arada şirketin ilk yönetim ve denetim kurulları da açıklık kazandı. İlk yönetim kurulu: Vali yardımcısı Necat AKSU, Mali müşavir M. Ali YÜKSEL, Celal Civelek, Kazım Kuseyri ve Yılmaz Özen'den oluşturulurken, Denetim kurulunda: Tahsin Rende ve Mehmet Narin görev aldı.¹²

Örnek Üniversite Kampusleri ve Kuruldukları Şehre Katkıları

1970'li yıllarda nüfusu 70 bin olan Antakya'nın, 1990'lı yıllarda 120 bin nüfusa ulaşmış olması, hem Hatay'da kurulması düşünülen üniversite için hem de bu üniversiteyi kurma vazifesini üstlenmiş olan Vakıf için büyük bir fırsat olmuştur. Hatay halkının ve aynı yıllarda başlayan hükümetlerin üniversiteleşme rüzgarını da arkasına alan Vali, her platformda bu hususu dile getirmiştir. Kendisiyle yapılan mülakatlarda ve görüşmelerde üniversite kurulması konusunda biraz aceleci davrandıkları yönünde telkinler olmasına rağmen, işin peşini bırakmadı. Hatay'da üniversite kurma çalışmaları hızla devam ederken, "üniversite yasası"nın TBMM gündemine geleceğine dair haberler valinin bu konuya olan duyarlılığını artırdığı gibi, şehir halkının heyecanını ve desteğini de artırmıştır.

Vali Acun, bu maksatla bazı tedbirler almak üzere harekete geçmişti. Öncelikle ülke çapında yaygınlaşan, buna karşılık yasadan faydalanarak açılmış ancak devletin imkânsızlıkları sebebiyle faaliyete geçmemiş pek çok ildeki fakülte ve yüksek okulların var olması, Hatay'ın şansını zora sokan etmenler olarak görülmekteydi. Bu sebeple devleti Hatay'da üniversite kurmaya özendirerek bazı tedbirler almayı tasarlamıştır. Üniversite kurulması için mahalli imkânları zorlayan Vali Acun, üniversite için gerekli olan mekânın, inşa aşamasında kullanılacak olan araç ve gereçlerin, eğitimi verecek öğretim üyelerinin şehre akışını sağlayacak imkânların oluşturulması için halkın desteğini almak istemiştir. Amaca ulaşmak için vakfın çalıştırılmasını, bunun için de imkânları sınırlamak yerine toplumsal imkânları kullanarak en geniş katılımı sağlamayı ve bu sayede üniversite için gerekli kaynakları yerel imkânlarla sağlamayı hedeflemiştir. *Vali Acun, yaptığı bir basın toplantısında "Hatay aslında Üniversite kurulmasını çoktan hak etmiş ve buna hazırdır. Üniversite kurulması için*

¹² 4 Mayıs Salı 1993, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 27, Sayı: 8254, s. 1.

20 yıl geç kalınmış. Hatay gerek sosyal bakımdan gerekse ekonomik basımdan Türkiye'nin sayılı illeri arasında en ilerdedir. Her şeyi devletten beklersek çok bekleriz. Devlet millet işbirliği ile Hatay halkı ile en yakın zamanda üniversitenin temellerini inşaallah bu sene atarız. 1992 yılı içerisinde üniversite kurulması sıralamasında 15 il arasından (?) sırada bulunduğunu ve Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılan görüşmelerde bu konu üzerindeki çalışmalarından dolayı memnun olduklarını ve konuya sıcak bakıldığını vurgulayan Vali Acun, kurulacak olan üniversiteye 15 ilin arasında 1'er milyar ödenek verileceğini vurgulayarak, Hatay'ın iş adamlarını ve hayırseverlerin yardımıyla en yakın zamanda temeli atılarak en yakın zamanda bitirilmesine çalışılacağını söyleyen Vali Acun, üniversite için yer tespitinin yapılmadığını bunun ise önem taşımadığını vurguladı. Vali, önemli olan Hatay'da Mustafa Kemal Üniversitesi'nin yapılmasıdır." dedi¹³.

Öncelikli olarak mevcut olan eğitim kurumlarına ait alanların kullanılması tasarlanmış, daha sonra her kurumun kendi ihtiyaç duyduğu mekânların oluşturulması, üniversitenin hızlı bir şekilde kurulmasını temin edeceğine inanılmıştır. Bu imkânların sonraki yıllarda geliştirilerek bir ana kampüsün kurulması da gündeme gelecekti.

Üniversitenin kurulması için öncelikli alanlar olarak Antakya ve İskenderun'daki mevcut imkânların faaliyete geçirilmesini düşünülmüştü. Buralarda bulunan alanlar her ne kadar doğrudan üniversite kurulması için tahsis edilmemiş olsa da, bu maksada binaen muhafaza edilmelerine karar verilmişti.

Vali Acun, Hatay'da kurulacak üniversitenin yakın bölgelere nazaran avantajlı durumda olduğuna inanmaktaydı. Öyle ki Gaziantep Üniversitesi'nin toplam öğrenci sayısının 3149 olduğunu, oysaki Hatay'da var olan 3 yüksek okul'un toplam öğrenci sayısının 3100 olduğunu örnek göstererek, bir üniversitenin kurulması halinde bu rakamın 5000'leri geçeceğini vurgulamaktaydı.

Hâlihazırda Antakya ve İskenderun'da iki adet yüksek okul'un inşası devam ederken, bu iki merkezde var olan okulların imkânları da dâhil edildiğinde üniversite kurulması aşamasında her hangi bir engelin kalmayacağı, hatta yeni binaların 1992 yılı içinde bitirilmesi hedeflenmişti. Şehre gelecek öğretim üyelerinin lojman ihtiyaçları ise kamu lojmanlarının kullanımıyla giderilecekti. Hatta vakıf dahi lojman kiralayabilirdi. Benzer bir uygulama Isparta'da yaşanmış, öğretim üyelerinin kiralalarını vakıf karşılamıştı.

Üniversitelerin kuruldukları şehrin çehresini değiştirdiği yönündeki olumlu yargı, Hatay için gerçek bir fırsata dönüştürülebilirdi. Şehir insanı, işgal yıllarında Fransızların kurduğu eğitim yuvalarında, Türk adet ve gelenekleri hiçe sayılarak bir neslin yeni baştan yaratılması temel hedef olarak kabul edilerek uzun yıllar ihmal edilmişti. Şimdi yakalanan bu fırsat ilk aşamada Antakya ve İskenderun için, sonrasında tüm Hatay için kalkınmanın önceliklerinden biri olacaktı. 1990'lı yılların

¹³ 06 Mart 1992, *Son Haber Gazetesi*, Yıl: 1, Sayı: 17, s. 1.

standartlarında bir üniversitenin kurulduğu şehre katkısı yaklaşık 300 bin lira ile 1 milyon lira arasında olmaktadır. Diğer taraftan ülkemizin her tarafına yayılan şehir insanının kendi yuvasında eğitim imkânına kavuşması, söz konusu şehrin yaşam standardını oluşturan iş alanlarının da genç bir nüfusun katkısından mahrum bırakmayacaktır. Globalleşen dünyada Turizm gelirleri “bacasız sanayi” olarak adlandırılırken, üniversiteler de kuruldukları şehirler için bu manada ikinci bir imkân olarak değerlendirilebilir.

Hatay’da kurulacak bir üniversite muhakkak ki, komşu ülkeler için de bir cazibe merkezi olacaktır. Ülkemizin bulunduğu coğrafya binlerce yıldır çeşitli kültürlerin uğrak yeri veya yaşam merkezi olmuştur. Bu sebeple yakın komşularımızla var olan akrabalık ilişkileri veya dünya ile sürdürülen bağlantının en kısa ve en ucuz yolu olması, ülkemizi tercihte önemli rol oynayabilirdi. Kurulacak üniversitenin dünya standartlarını yakalayacak olması da bunda etkili olabilecekti.

Dünyada gelişen eğitim sektörü ülke vatandaşlarının duyarlılığıyla yeni boyutlar kazanabilmekteydi. Isparta’da üniversitenin kurulduğu yıllarda halk arasında “öğrenciye ev verilmez, ahlakımız bozulur” anlayışı öğrencilerin eğitim imkânlarını kısıtladığı gibi, şehrin bu kazançtan da yoksun kalmasına sebep oluyordu. 1100 kişinin kayıtlı olduğu Mühendislik-Mimarlık Fakültesi öğrencilerinden yalnız 600’ü konaklama imkânlarına sahipken, 500’ü imkansızlıklar sebebiyle eğitime devam edemiyordu. Ancak 90’lı yıllarda anlayış tamamen değişmiş olduğu için, artık bu problemler çözülmüş, pansiyonerlik de Türk halkı arasında giderek yaygınlaşan bir alışkanlık haline gelmiştir. Öğrencinin veli nimet olarak görülmeye başlanması şehirlerin yenileşmeye kapalı karakterini çözmeye, gelişmelerine katkıda bulunmaya başlamıştır.

İnsan karakterinden ve şehirlerin yaşamsal verilerinden kaynaklanan problemlerin çözülmesine rağmen üniversitelerin kurulup, işleyişinin sağlanabilmesi için yakın bölgelerde bulunan şehirlerin tecrübesinden de faydalanmak gerekiyordu. Vali ACUN bu konuda Gaziantep’ten ziyade, Çukurova Üniversitesi’nin daha verimli olabileceğine inanmaktaydı. Kendisi bu üniversiteyi bir “anaç üniversite” olarak nitelendirmekte ve Hatay’a yapılacak katkının oradan gelebileceğine inanmaktaydı.

Hatay yıllarca pek çok bilim adamı yetiştirmiş ve bunlar ülkemizin her tarafına yayılmış durumdaydı. Bu bilim insanlarının kendi memleketlerine hizmet etmeleri için alt yapının oluşturulması gerekmektedir. Fakat yükseköğretimin bu denli gecikmiş olması Hatay için de büyük bir kayıptır. Üniversite için yapılan girişimlerin olumlu sonuç vermesi halinde ilk yapılacak olan şey, bu bilim insanlarının uygun branşların olması halinde kendi memleketlerine hizmet etmeleri için davet çıkarmak olacaktır. Ayrıca üniversite öğrencilerinin barınma imkânlarını geliştirmek ve şehir sakinlerinin öğrencilerin barınmasına sağlayacakları katkıyla ilgili mantalitenin oluşumuna kadar, devlet eliyle yurtların kurulması da teşvik edilecek hususların başında geliyordu. Özel yurtların

teşviki, şehirde sermayenin birikimini sağlayacağı gibi, ekonomik faaliyetlerin özel sektör tarafından sürdürülebilirliğini temin edecekti.

Hatay'ın Sorunları ve Mustafa Kemal Üniversitesi'nin Önemi

23 Haziran tarihli sayısında ise bu hususa değinerek Hatay'da Üniversite Kurulması teklifinin Temmuz ayında yasalaşacağına dikkat çekerek, Bakanlığın "Hatay Üniversitesi" şeklinde teklif sunduğunu, iki milletvekilinden Nihat Matkap ve Mehmet Dönen tarafından verilen önergelerle ismin "Mustafa Kemal Üniversitesi" olarak değiştirilmesi istenmiştir. Bu konuda YÖK'ten olumlu görüş alındığı, Bakanlar kurulunun da bu konuya onay verdiği, TBMM Plan Bütçe komisyonundan da aynen geçtiği belirtilmekte ve Temmuz ayında genel kurulda görüşülerek bir karara bağlanacağı ifade edildi. Böylece Hatay Mustafa Kemal Üniversitesine duyulan özlemin sona ereceği belirtildi. Yazar, Hatay'a mensup 8 milletvekilinin fakültelerin bir an önce açılması için büyük gayret içerisinde olduklarını belirttikten sonra, fakültelerin hangi ilçelerde kurulması konusunda: Üniversite rektörlüğü Başkanlığında kurulacak bilimsel bir heyetin belirleyici olmasını arzu etmektedir. Yazar, çözümü de kendisi üretmektedir. Her büyük ilçeye bir fakültenin açılmasını, diğer ilçelere Yüksek okul açılmasını ilin gelişmesi açısından önemli görmektedir. İlçelerin ekonomik ve coğrafi konumlarının yanında Çukurova Üniversitesi rektörlüğünün de görüşleri nazari itibara alınarak, Antakya merkez ilçesinde Fen Edebiyat ve Eğitim Fakülteleri, İskenderunda Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi, Reyhanlıda Ziraat Fakültesi, Samandağ da Su ürünleri fakültesi, Kırıkhan Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu açılmasının yararlı olacağına dair görüş bildirmiştir¹⁴.

Vali Utku Acun, Hatay'ın ihtiyacı olan yatırımları ve çözüm bekleyen sorunlarını 20 maddede toplamış ve bunların başına da "Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi"nin kuruluşunu oturtmuştur. Hemen her konuşmasında, demecinde ve toplantısında önceliği daima üniversitenin kuruluşuna vermekte ve onun önceliğini açıkça her şekilde masaya koymaktaydı. Bu konuda 29 Haziran'da verdiği bir demeçte "Hatay ilimizin, Ankara da çeşitli bakanlıklara iletilen ve çözümü istenen temel sorunları"na işaret etmiş ve bu sorunları şu şekilde sıralamıştır¹⁵:

- Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi yasa teklifi
- Hatay da bazı bölgelerin Turistik bölge kapsamına alınması
- AMİK Gölünün yendin oluşturulması, ekolojik dengenin korunması
- Ara ulaşım sorunları. Örneğin: Samandağ- Arsuz, Antakya-Top boğazı yolları ile Antakya Çevre yolu
- Köy yollarının yapılması,
- İlçelerimiz, belde ve köylerimizin içme suyu sorunları,

¹⁴ 23 Haziran 1992, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, Sayı: 7992, s. 2.

¹⁵ 29 Haziran Pazartesi 1992, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, Sayı: 7997, s. 1.

- 132 bin hektarlık Amik ovası sulaması, Dörtüol ve Arsuz sulama projeleri,
- Samandağ-Karaçay yöresinde Baraj-Gölet yapımı,
- İlimiz ilköğretim sorunlarının çözümü,
- İlimizde hava ulaşımının sağlanması, Havaalanının tamamlanması,
- İlimizde demir yolları ağı kurulması, güçlendirilmesi ve ulaşım sağlanması,
- İlimizin çevre sorunları
- İlimizde ağaçlandırma ve yeşil alanların korunmasının özendirilmesi,
- İstihdam yaratıcı projeler geliştirilmesi, özendirici önlemler alınması,
- İskenderun organize sanayi bölgesine işlerlik kazandırma ve Antakya da benzeri sitenin kurulması,

-Antakya Küçük Sanayi sitesinin tam anlamıyla hayata geçirilmesi,

-Antakya da SSK hastanesi kurulması,

Vali Utku Acun, İlin 20 temel sorununun ilgili bakanlıklara aktarıldığını ve birçoğunun çözümünde önemli adımlar atıldığını söyledi.¹⁶

Vali Utku Acun, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi'ne ilişkin yasanın yakın bir zamana kadar TBMM den çıkabileceğini belirtmiştir.

Vali Acun, ANDAS yöneticilerini kabulle vakfa bağış çekini (10 milyon) alırken yaptığı konuşmada desteğe teşekkür ettikten sonra son gelişmeler 30 Haziran'da çıkması beklenen yasa hakkında özet bilgi verirken, mahalli katkı çağrısına ilgisizlikten yakındı.

Bu arada, kanun çıktıktan sonra fiilen yer belirleme ve inşaaata başlama çalışmalarına yöneleceğini vurgulayan Vali Acun, bu aşamalarda manevi baskı ağırlıklı girişimlerle vakfa beklenen destek özendirilerek beklenen katkıların sağlanacağını, bunda da başarılı olunacağına inandığını söyledi.

Vali Acun, dernekler, odalar ve benzer teşekküller yanı sıra başarılı işadamlarından da ferdi katkılar beklendiğini açıklarken ANDAS Yönetim Kurulu üyelerinden biri piyasadaki darlık ve bundan kaynaklanan mali sıkıntıları dile getirip, bu zorlukların aşılabilmesi halinde ferdi katkıların beklentilerin de ötesinde yoğun ve yaygın biçimde olacağını söyledi.

Bu Arada başka konulara da parmak basan Acun, programa alınıp bekletilen yatırımlar, istenen ödeneklerde yapılan büyük kısıntılardan ve kimi yatırımcı resmi kurumların ihmalinden yakılarak, örnek halinde 5 yıldır programda sadece 1 milyon TL ödenekle yer alan Yayladağı yoluna el atılmadığını, dolayısıyla tahribatların hızla yaygınlık kazandığını anlattı.

Antakya dayanaklı mallar ve beyaz eşya satıcıları (ANDAS) 10 milyon katkı ile Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi vakfına kurucu üye oldu.

¹⁶ 29 Haziran 1992, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, Sayı: 7997, s. 2.

Dernek başkanı Salahattin Yavuz ve fahri Başkan Mahmut Mansuroğlu ile dernek yönetim kurulu üyeleri Sabri Ahrez, Nüvit Mecitoğlu, Sabit Coşkun ve Yahya İşlekdemir, dün saat 10.00’da önceden aldıkları randevu doğrultusunda Vali Acun’u ziyaret ederek 10 milyon TL katkı çekini sundular. Başkan Yavuz çeki sunarken yaptığı konuşmada şu görüşleri savundu: “Hatay Mustafa Kemal Üniversitesinin ilimizde kurulmasını hayalden gerçeğe dönüştüren çalışmalarınızdan dolayı size şükran ve minnet borcumuzu ifade eder, üniversitemizin büyük Türk milletine hayırlı ve uğurlu olmasını dileriz. Antakya dayanıklı tüketim malları satıcıları dayanışma derneği (ANDAS) olarak bizlerde ulvi çalışmalarınıza ufak da olsa bir katkıda bulunmak ve Üniversite vakfına kurucu üye olmak amacı ile huzurunuzdayız. Kurucu üye olabilmek için gerekli 10.000.000 TL tutarındaki ödememizin kabulünü istirham eder, saygılarımız arz ederiz.”¹⁷

“Nasıl Bir Üniversite?”

*Antakya Toplumcu Halk Gazetesi’nin Yıldız Köşesi’nde “Günlük Notlar” adı altında yayımlanan kısa notlar da gazete yazarı: “İl Genel Meclisinin son toplantısında Samandağ Üyesi Ali Aktar; Üniversite vakfına yardım amacıyla her üyenin 200 bin lira vermesini önerdi. İskenderun üyesi Yaşar Bilgin ise öneriye, “Bağlayıcı karar almayalım, isteyen versin, dilediği kadar, istemeyen de vermesin” şeklinde karşı çıktı. Dolayısıyla öneri oylanmadı ve havada kaldı. Basın şimdi bu olayın takipçisi. Bakalım ay da 4 toplantı için cebe 5-6 milyonu indiren İl Genel Meclisi üyelerimiz, Devletten Sosyal güvence isterken, kurulacak Üniversite için ne kadar para yardımında bulunacaklar?” diyerek yeni bir tartışmanın kapısını araladı*¹⁸.

Mustafa Kemal Üniversitesi’nin kuruluşu ile ilgili olarak resmi kurumların başlattıkları girişim son aşamalarına gelirken, bu heyecan üniversitenin kuruluşu için maddi yardımda bulunanlar kadar, yardımda bulunamamasına rağmen özlemini çektikleri bir kuruma sahip olmak için heyecanlı bir bekleme içerisinde olan halk katmanlarını da bir beklenti içerisine sokmuştu. Bu beklenti kısa bir süre sonra basına da yansımış ve gazete sayfalarında bazı soruların gündeme düşmesine sebep olmuştu. “*Antakya Toplumcu Halk Gazetesi’nin Gelin Tartışalım* adlı yazı dizisinde “Üretken” rumuzuyla yazan ve adını vermeyen yazar” şu hususun aydınlatılmasını istemektedir: “Üniversitenin Hatay’a kazandıracakları karşısında Hatay’ın Üniversiteye kazandırabileceği hiç bir şey yok mu?”¹⁹ Yazar sorusuna şu şekilde cevap vermektedir: “Bence Üniversite Hatay’a bir lütuftur. İleride bunu daha iyi anlayacağız. Çünkü Hatay gibi modern ve açık görüşlere sahip, daima yenilikten yana olan başka bir şehir bulmak gerçekten çok zordur. Hatay

¹⁷ 2 Temmuz Perşembe 1992, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Y: 26, Sayı: 8000, s. 1.

¹⁸ Mayıs 1992, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, Sayı: 7976, s.1

¹⁹ Eylül Salı 1992, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, Sayı: 8052, s. 1.

insanı daima demokrasi ve cumhuriyetin yanında yer almış, üretken bir kişiliğe sahiptir. Bilimin üretileceği üniversitemiz böylesi bir çalışma sahasını bence nadir bulabilir.

Bugün birçok ilimizde üniversiteler artık kurulma aşamasında. Hatay'ın yukarıda saydığımız özelliklerinden dolayı en büyük başarının Mustafa Kemal Üniversitesinde olacağı hiçte yanlış bir düşünce değildir. Buraya gelen öğretim görevlileri rahat bir çalışma ortamı ve araştırma imkânı bulacaklardır.

Mezun olmaya aday Üniversite öğrencilerimiz kim bilir nerede hayal ettikleri sosyal hayatı, yine Hatay'da bulacaklardır. Yeter ki bu insanlar üretken olsunlar. Unutmamak gerekir ki üreten ama, çok üreten daima kazanır. Eğer üretmek isteyen insanlar ve araştırmacılar ilimizi keşfederlerse bundan çok iyi şekilde yararlanabilirler. Kuruluş aşamasında çekilecek zorluklar doğaldır. Bunun için MKÜ'yü öğretime başladıktan sonra yani bir şeyler üretmeye başladığında değerlendirmek lazımdır. Bu tartışmanın MKÜ ilk mezunlarını verdikten sonra tekrarlanması dileğiyle.²⁰

Besim Cemali tarafından konuya bir açıklık getirilmek istenmiş ve verilen cevapta: "Üniversite'nin kelime anlamına baktığımızda; Üniversiteler, araştırma ve öğretim yaparak, kişiyi belli dallarda uzmanlaştırma amacıyla olan ve bu amacın gerçekleşmesi için sürekli olarak çalışan, özerk yapıda yüksek öğrenim kuruluşları" dir. Demokratik rejimlerin en sağlam güvencesi, şüphesiz eğitim ve öğretimdir.²¹

Hatay'da kurulması düşünülen M.K.Ü, diğer mevcut olan üniversitelerden farklı bir anlayışta olmak, en azından diğer üniversitelerde olmayan yeni bir şeyler oluşturularak Türkiye çapında tercih sebebi teşkil eden bir yapıya kavuşturulmalıdır.

Üniversitenin yöre halkına sağlayacağı ekonomik katkılar şüphesiz saymakla bitmez. Ama bizler katkının ötesinde kurulacak üniversitenin özellikle yörenin yerleşik yapısından esinlenerek kendine özgü bir üniversite olmasını dileriz.

Evet... Nasıl Bir Üniversite?

1-Düşünebilen çağdaş bilgilerle donatılmış

2-Yörenin ihtiyaçları ve ülke ihtiyaçları paralel olarak değerlendirilmiş.

3-Hatay'a, bilimsel araştırma ve geliştirme gibi her konuda yarar sağlayabilecek,

4-YÖK uygulamaları gözden geçirilmiş, toplumla bütünleşmiş bir bilim ortamı olan,

5- Akademik, idari ve mali yapı esnekliğine kavuşmuş,

6-Öğretimle araştırma arasında uygun bir denge kurmuş,

²⁰ Eylül Salı 1992, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, Sayı: 8052, s. 2.

²¹ Eylül Çarşamba 1992, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Y: 26, Sayı: 8053, s. 1.

7- diploma verdikleri öğrencilerin iş bulma olanaklarını da dikkate alan ve sonuçta Atatürk ilke ve İnkılâplarını eğitimin temel görüşü olarak benimseyen ve uygulayan bir üniversite tartışılmaz dileğimiz olmalıdır.²²

Nasıl Bir Üniversite? Sorusuna katkıda bulunmak isteyen bir mezunun konu hakkındaki görüşleri ise şu şekildedir: “Kurulması kesinleşen 29 üniversiteden biri olan Mustafa Kemal üniversitesi öncelikle tüm Hatay’ımıza hayırlı uğurlu olsun. Nasıl bir üniversite? Sorusuna yanıtta biraz dikkatli olunması gerekmektedir. Çünkü: hem henüz açılmamış hem de mevcut üniversitelerin durumunu irdeleyeceksin.

Evet, şu bir gerçek ki Türkiye de hali hazır’daki Üniversiteler pek çok sıkıntıyı göğüslemiştir. Gerek öğrencileri gerekse yöneticileri kendi Üniversitesinden memnun değildir. Eğitim kalitesi, bilimsel özerklik ve araştırma eksikliği sorunları ilk bakışta göze batan problemlerdir. Diplomalı işsizler yığını ise bu üniversitelerin başarılarının(!) bir kanıtı olarak karşımızda. Maalesef bugün Üniversite bitirmiş öğrencilerimiz açıktadır. Bu onların yeteneksizliğinden değil tamamıyla niteliksizliklerinden kaynaklanmaktadır.²³

Bugün iş dünyası ODTÜ, İTÜ gibi birkaç üniversite dışından neden mezun almıyor. Acaba neden? Bunun cevabı gerek televizyonlarımızda gerekse ulusal basınımızda çok tartışılmıştır. Bu konuya girmeyeceğiz. Mevcut Üniversitelerimizin durumunu netleştirmek için biraz daha içine girmek gerekiyor. Tabi girdiğinizde karşınıza YÖK çıkıyor. Koaliasyon hükümetinin ‘‘Kaldıracağız’’vaadiyle geldiği iktidarda yeni ufak değişikliklerle yaşamını sürdürüyor bu kurum. Özünü kaybetmeden yine üniversiteleri denetliyor ve özerkliğini elinden alıyor. Bayat bilgilerle donatıp teorik yalanlar söylüyor ve pratikte yaya bırakıyor. Peki ya öğrenciler kaderlerine boyun eğmiş, anti sosyal, apolitik, üretmede n yaşayıp gidiyor. Bir çoğu sorunlarına duyarlı değil hatta bunları bilmiyor bile. Daha çok, daha kaliteli, daha geniş bilgilenmek için Üniversite yönetimini aramıyor. Tembelce kış uykusuna yatıyor koskoca bir eğitim sezonu boyunca.

MKÜ henüz açılmadı ve eğitime başlamadı. Buraya yöneticiler gelmedi. Öğrenciler sınav klavuzları girene kadar buradan habersiz. Kesin yargılar koyulmadan ‘‘bu budur’’ demek istemiyorum. Sadece MKÜ için birkaç temennide bulunup yazımı noktalamak istiyorum:

Nasıl Bir MKÜ?

- 1- Demokratik, yenilikçi ve üretken
- 2- Yeniliklere açık, YÖK baskısından kurtulmuş, laik.
- 3- Duyarlı öğrencilerin oluşturduğu ve öğrencilerin yönetiminde söz hakkı bulunduğu

²² Eylül Çarşamba 1992, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Y: 26, Sayı: 8053, s. 2.

²³ 3 Eylül Perşembe 1992, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, Sayı: 8054, s. 1.

4- Kaliteli öğretim görevlisi, yönetim kadrosu ve araştırmacısına sahip.

5- Antakya halkı ile kaynaşmış, ihtiyacı karşılayacak bölümlere fakültelere sahip bir üniversite.²⁴

Bu tür faaliyetler, rahat olan içine kapalılığı yırtan bir topluma doğru ilk adımlarını oluşturur. Üniversiteyle gelecek olan bir tiyatro etkinliği bir kitap fuarının açılması gibi etkinlikler şehrin insanının daha gerçekçi düşünce üretmesine yardımcı olacaktır. Bütün bunların sonucunda da halk bu tür faaliyetlerin etkisiyle geri kafalılık zincirini kıracak ve bu etkinliklerin gençliğin dinamizmine yaklaşmak isteyecektir.

Şehir ve il düzeyinde bu tür sosyal faydaları yanında bir başka faydası da bir tür beyin göçü önlenmesi olacaktır. İyi eğitim görmüş Hataylılar yörenin uzun vadede parlak bir gelecek ve kariyer sağlayacak bir yapılanması olmaması yönünden burada kalmak istememektedirler. Bu yüzden bu müstesna insanlar büyük kentlere göç etmek, aralara yerleşme yolunu seçmektedirler. Üniversitenin açılmasıyla uzun vadede artacak olan ekonomik faaliyetlerin ve sosyal seviyenin yükselmesi buranın bütün insanlarını tatmin edecek bir seviyeye yükselmesi buranın bütün insanlarını tatmin edecek bir seviyeye gelmesini sağlayacaktır. Bunun yanında çok yetenekli olup da ailesinin farklı görüşlerinden dolayı üniversiteye göndermediği birçok öğrencilerde bu şekilde üniversiteye kavuşmuş olacaktırlar.

Kurulacak üniversitenin son bir faydası da üniversitenin yol göstericiliği ile ülke bazında gerçekleştirilecek olan ekonomik ve sosyal faaliyetlerle ismini duyurmasıdır. Bunun yanında buraya Türkiye'nin dört bir yanından öğrenciler yöre halkını daha fazla tanıyarak ulusal birliğin daha da güçlenmesine katkıda bulunacaklardır.

Öğrenci ve seçme ve yerleştirme sınavında İzmir'in ardından çok az bir farkla Türkiye ikinci olan Hatay'a bu üniversitenin kurulması bir lütuftan öte gecikmiş bir hizmettir. Son yıllarda devletin kamu harcamaları payından en az yararlanma, yani en az devlet yatırımı yapılan iller arasında olan Hatay'a, başta Antakya'lular olmak üzere diğer ilçelerdeki hemşerilerinde kişisel katkılarının olması gerekmektedir. Her şeyi devletten beklememe anlayışına uygun olarak merkeziyetçi bir zihniyete sahip olmayan ve hemşerilik bilinci(yani kendi yaşadığı yeni kurumu yaşatma ve geliştirme bilinci) geliştirilmeli ve üniversitenin kurulup diğer etkinliklerde yöre halkının hem maddi hem de manevi katkılarının sağlanması gerekmektedir.²⁵

Kampus Alanının Tespiti

Kuruluş aşamasında hangi birimlerin olması konusunda yapılan etütler, Ortadoğu'nun en cazip bölgelerine yakınlığı, Akdeniz kıyısında bulunulması ve Avrupa ile bütünleşme yolunda emin adımlarla ilerleyen bir ülkenin parçası olmak, Hatay'da kurulacak olan üniversitenin araştırma,

²⁴ 3 Eylül Perşembe 1992, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, Sayı: 8054, s. 2.

²⁵ 5 Eylül 1992, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 26, s. 2.

inceleme yapacak, siyaset ve politika üretecek enstitülere ihtiyaç duyacağı bir gerçektir. Henüz fikri yapısının oluşturulmaya çalışıldığı bir aşamada, politik ve siyasi düşünceler üretmekten ziyade, bölgenin ihtiyacı olan zirai ve tıbbi gerçekleri ön planda tutacak, tamamen bilimsel bir kurum oluşturulması üzerinde fikir birliğine varılmıştı. Fakat bu husus kamuoyu ile henüz paylaşılmamıştı. Vali ACUN'a yöneltilen böyle bir soruya "YÖK ve Milli Eğitim Bakanlığı'na bir teklif verildiğini, onlar karar verinceye kadar da bu hususta bir isimlendirme yapmanın doğru olmayacağını" dile getirmişti.

*"İlimiz merkezinde yayınlanan bir gazetenin 28 Temmuz 1992 günlü nüshasında Üniversite Kampusu'nun yerinin belli olduğuna dair iddialı bir haberin yer aldığı görülmüştür. Hangi haber kaynağına dayalı olduğu yorumlanamayan haberde valiliğe atfen Kampüs alanlarından söz edilmektedir. Valiliğimiz il genelinde üniversite ana Kampüs ve tali kampuslerinin yapılabileceği alan arayışlarını başlatmayı düşünmüş, ancak henüz eylem safhasına geçilmemiştir. Hatta bu konuda somut bir çalışma söz konusu olmamıştır. Tapu Kadastro bölge müdürlüğünden alınan bazı ön bilgiler ışığında bazı arazilerin mevcudiyeti öğrenilmişse de üzerinde ciddi hiçbir fikri çalışma yapılmamıştır. Gazete haberinin bazı varsayımlardan yola çıkarak oluşturulduğu sanılmaktadır."*²⁶*Valilik haberin devamında, üniversitenin faaliyete geçmesi yolunda yüksek öğretim kurumu ve gerekirse Milli Eğitim Bakanlığı ile mutabakat sağlamadan, kurucu rektör atanmadan kendiliğinden bağlayıcı hiçbir tasarrufla bulunmamaya kararlıdır. Bu nedenle kamuoyunda yanlış yorumlara, endişelere, spekülasyona yol açacak bu haberin gerçeği yansıtmadığını kamuoyuna bildiririz."* şeklinde bir beyanda bulunarak, dedikodulara son noktayı koymuştur.²⁷

Üniversitenin nerede kurulacağı, kampusun nerelerde olacağı hususları da başlangıçta bir muamma haline dönüşmüştür. Bu konuyla ilgili basında çıkan haberler arasında üniversitenin kuruluş aşamalarında ön saflarda yer alan vakfın çalışmalarını baltalayıcı ifadelerle yer verilmesi, üniversitenin merkezinin nerede olacağına dair tartışmaların büyümesinde rol oynamaktaydı. Oysaki, üniversitenin merkezinin nerede olması gerektiği hususunda adım atan 87 başvurunun hemen tamamının Antakya ve çevresinden gelmesi, İskenderun'un bu konudaki çekimserliğini de ortaya koymaktaydı. Diğer taraftan tartışmaların içine vakfın çekilmiş olmasının maksatlı olduğu da anlaşılmaktadır. Kaldı ki, üniversitenin merkezinin veya rektörlüğün nerede kurulacağına dair hüküm, vakfın değil, rektörün ve YÖK'ün inisiyatifinde olan bir husustur. Buna karşılık vakıf ile bu iki birimin kuracağı ilişkiler, doğal olarak bu süreçte vakıf mütevellilerine de fikir bildirme şansı verecekti. Bu açıdan bakıldığında üniversitenin nerede yapılacağı konusunda bir fikir sahibi olan ve

²⁶ 29 Temmuz 1992, *Son Haber Gazetesi*, Yıl: 1, Sayı: 133, s. 1.

²⁷ 29 Temmuz 1992, *Hatay Gazetesi*, Yıl: 37, Sayı: 14596, s. 1.

bunu paylaşmak isteyen hayırsever vatandaşlara düşen görev, vakıf ile irtibata geçmeleri ve yapacakları bağışları doğrudan bu kurum aracılığıyla yapmalarıydı.

Göreve geldikten sonra hızlı bir çalışma temposu gerçekleştiren Rektör İpek, Kampüs ve fakülteler ile öğretim üyeleri hakkında var olan soru işaretlerine cevap vermiştir. Buna göre: Hatay Mustafa Kemal Üniversitesinin fakülte, Yüksek Okul ve enstitülerinin yerleri belirlendi. Toplam 7 fakülte, 4 Yüksek Okul ve 3 enstitüden oluşan Üniversitenin merkez kampüsü Antakya’da olacak. Bu arada, ilk etapta Antakya, İskenderun ve Reyhanlı’da olmak üzere 3 kampüs oluşturulacak. Fakültelerin kampüslere göre dağılımı şöyle belirlendi:

Antakya kampüsü; Fen-edebiyat fakültesi, İktisadi ve idari bilimler Fakültesi, Eğitim Fakültesi. İskenderun kampüsü; Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi, Su Ürünleri fakültesi. Reyhanlı Kampüsü; Ziraat Fakültesi, Veteriner Fakültesi.

Bu fakültelerin yanı sıra mevcut olan Antakya Meslek Yüksek Okulu, İskenderun Y.O’na ek olarak Turizm ve otelcilik Y.O ile Beden Eğitimi ve spor Y.O eğitim yapacak. Turizm ve otelcilik Y.O için bir zamanların gözde yeri olan Soğukoluğ’un düşünüldüğü ve bu konuda altyapı çalışmalarına başlandığı belirtildi. Ayrıca İskenderun Su Ürünleri Fakültesine bağlı olarak Samandağ’ında bir su ürünleri üretim istasyonu kurulması da düşünülüyor.

Dün bir basın toplantısıyla bu konularda açıklama yapan rektör Prof. Dr. Haluk İpek bunlar dışında Üniversite bünyesinde oluşturulacak olan Sosyal Bilimler enstitüsü, Fen Bilimler Enstitüsü ile Sağlık Bilimleri Enstitüsünün kuruluşu ile ilgili çalışmaların son hızla devam ettiğini sözlerine ekledi.

Gazetemizin sorusuna yanıt olarak Üniversitenin tüm fakülteleri olmasada bazı fakülteler için 1993/94 eğitim yılına öğrenci almayı hedeflediklerini söyleyen İpek, “Amacımız mümkün olan en kısa sürede kaliteli bir üniversite kurmaktır. Bunun için gerekli tüm akademik bağlantılara başladık ve Türkiye’nin en kaliteli hocalarını getirmeğe çalışıyoruz.” dedi.²⁸

Üniversitenin kurumsal yapısı 1992 yılı sonlarına doğru tam olarak olmasa da büyük oranda tamamlanmıştı. Ancak bu yapıyı taşıyacak öğretim üyesi kadrolarıyla ilgili olarak yukarıda bahsi geçen 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin 29. Maddesi uyarınca mevcut birimlerden yapılan dönüşümler ile eğitim öğretimin yürütülmesine çalışılmış olmakla beraber, üniversiteye yapılmaya başlanan öğretim üyesi başvurularına yönelik bir girişimin ancak Sayıştay’dan idari kadroların ilanına yönelik verilecek vizeler yanında, YÖK’ten gelecek akademik kadrolarla bu başvurulara cevap verilecekti.

Üniversite öğretim elemanlarının bilgi ve görgülerini artırmak amacıyla YÖK tarafından ilan edilen yabancı ülkelere yönelik kadroların kullanılması da gündeme gelmiştir. İlk aşamada 60 kadar

²⁸ 4 Aralık Cuma 1992, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 27, Sayı: 8133, s. 1.

kadronun üniversite birimleri arasında taksimi yapılarak, öğretim elemanlarının bu kadrolara başvuruları teşvik edilmiştir. Bu 60 kadronun tamamı araştırma görevlisi statüsündeki öğretim elemanlarına tahsis edilmişti. Bu kadrolar 1993 senesi içerisinde kullanılmak üzere Yüksek Lisans ve Doktora aşamalarında yurt dışına çıkacaklara tahsis edilecekti. Başta ABD olmak üzere, diğer ülkelere kadro tahsisi mümkün olacak olup, buralara gönderilecek olan öğrencilerin doğrudan üniversiteye dönüş zorunluluğu bulunmaktaydı.

1992 yılında kuruluşu tamamlanan Mustafa Kemal Üniversitesi'nin merkezi bugün Antakya'da bulunan ve şimdi Eski Rektörlük veya Eğitim olarak adlandırılan yerdedi. Rektör Prof. Dr. Haluk İpek, rektörlüğü geçici olarak burada konuşlandırmış olmakla beraber, asıl rektörlük binasının inşasını, Serinyol'daki 500-600 dönüme çıkarılması planlanan kampuste tasarlamaktaydı. Birkaç seneliğine Antakya'daki eski binada kalınması düşünülmese rağmen, Antakya'daki eski bina yaklaşık 19 yıl rektörlüğe ev sahipliği yaptı.

İlçelerde kurulacak yüksek okullarda çalıştırılmak üzere alınacak olan öğretim elemanlarının ve buralara okumak üzere gelecek olan öğrenciler için sosyal mekânların oluşturulması yönünde atılacak tüm adımlar ise mekan sakinlerinden beklenilmiştir. Buna karşılık ilçeleri tercih edecek olan öğretim üyelerinin buralarda oturması, öğretim üyesi kıtlığına sebep olacağından zorunlu hale getirilmemişti. Tam aksine fakültelerin ilçelere yayılmış gibi görünmesine rağmen, asıl maksadın bir kampus içerisinde toplanması yönünde olduğu anlaşılmaktaydı. Bunun bir istisnası vardı o da Reyhanlı idi. Reyhanlı'nın bir çiftlik olması, özellikle GAP gibi geniş bir bölgenin kurulacak bir komplekse büyük ihtiyaç duyulacağı göz önüne alınarak, ilçede bir araştırma merkezinin kurulması planlanmaktaydı. Kırıkhan'da da bu manada bir Yüksek Okul açılması düşünülüyordu. Fakat tüm bu imkanlar ne devlet eliyle, ne de üniversitenin katkılarıyla, tam aksine bu bölgelerde yaşayan insanların istekliliğine ve yapacakları yardımlara bağlı olarak gündeme alınabilecek türden planlamalardı.

Öğrencilerin sosyal yaşam alanlarına dair yapılan planlamalar biraz daha gerçekçi adımlarla yürütülmekteydi. İskenderun'da başlatılan 2000 öğrenci kapasiteli yurt binası yanında, Antakya'da 1000 öğrenci kapasiteli bir başka yurt yapımı gündemdedi. Samandağ'da daha önce otel olarak inşa edilen Barikan Oteli, hayırsever sahipleri tarafından üniversiteye bağışlanmak suretiyle eğitim öğretim binasına dönüştürülmek istenmiş, rektörlük burayı iklimlendirme, soğuk zincir şoklama eğitimi veren bir bölüm olarak tasarlamaktaydı.

Üniversitenin Hatay ekonomisine, sosyal yaşamına ve eğitimine büyük katkı yapacağına inanan rektör Prof. Dr. Haluk İpek, üniversite vakfının bu konularda öncü rol oynayacağını, bölgeye uygun projeler üretileceğini, üniversitemizin müşavirlik ve mühendislik hizmetleri vererek, şehrin yapısına ve yaşam şartlarının kolaylaşmasına katkıda bulunacağına inanmaktaydı. Rektör İpek, üniversiteyi tanımlarken şu ifadeleri kullanıyor: "Üniversite insana yapılan yatırımın en üst noktasını

teşkil eder, bir şehrin yaşamında gelişmişlik düzeyini belirler, kültürler arası diyalogun kurulmasında her düzeyde rol üstlenir ve şehirlerdeki ekonominin büyümesini temin eder.”

Üniversite vakfının önemine işaret eden rektör İpek, Vakfın önderliğinde kurulacak olan şirketler vasıtasıyla üretimden pazarlamaya bütün zincirleri tamamlayabilecek paket projeler üreteceklerine, katma değeri yüksek ürünlerin üretilebilecek kurumların oluşturulması mümkün olacaktı. Vakfın kuruluşu tamamen, Hatay halkının gösterdiği bir imece örneği olarak Türkiye’de bir ilk olarak ortaya çıkmıştır. Vali Utku Acun’un Hataylılarla kurmuş olduğu güzel bir diyalogun ürünü olan vakfın benzerini kurmak isteyen illerdeki üniversitelerden gelen talepler genelde vakıf senedi üzerine olmaktadır. Kısa bir zamanda önemli bir para potansiyelinin oluşması, bu sayede de üniversiteye bir maddi destek sağlanmış olması, kuruluş aşamasında üniversite için maddi ve manevi önemli bir katkı olmuştur. %90’ını vakıf sermayesinden karşılanacak Anonim Şirketlerin kurulması, üretim, imalat, pazarlama, müşavirlik, mühendislik gibi alanlarda hizmetler vererek yeni kapasiteler oluşturacak olması, buna ortak olmak isteyen halkın iştirakiyle daha büyük işletmelerin kurulacak olması, şehrin çehresini kısa zamanda değiştirecekti. Bu üniversitenin ihtiyacı olan ancak devlet imkânlarıyla yapılamayacak işlerin, doğrudan vakıf tarafından üstlenilmesi demektir.

Rektörlük, hayli masraflı olan Ankara ile ilişkilerin yürütülmesi hususunu, en azından kuruluş aşamasındaki bir üniversitenin sırtına yüklememek için vakıf vasıtasıyla bir irtibat bürosu satın almayı ve bu yolla tasarrufa gidilmesini planlamaktaydı. Bu irtibat bürosu üç odalı bir daireden ibaret olacak ve burası vakıf adına satın alınarak, üniversiteye kiralanacaktı.²⁹

Vakfın özverili çalışmaları sayesinde 1994 yılında Alahan Kampusu’nun yapımına başlandı. Üniversitenin yapımı esnasında hiçbir fedakârlıktan kaçınılmayarak bilimsel çalışmaların dar alanlara sıkıştırılması yerine, geniş ve ferah alanların oluşturulmasının üretkenliği artıracığı bilinciyle hareket edilmeye çalışılmıştır. Yapı işlerinin ortaya koyduğu tavır üretkenliği en yüksek seviyeye çıkarmak için deneme ve uygulamaya dayalı bir eğitim sisteminin gerçekleştirilebileceği alanlar yaratmak için tüm imkanlar seferber edilmiştir. 04.12.2000 yılı itibariyle Alahan kampusu içerisinde yapımı sürdürülen fakülte, yüksek okul, uygulama merkezi ve sosyal alanlarla ilgili verilere bakıldığında üniversitenin kat ettiği yol açıkça görülmektedir. Daha 1994 yılında yapımına başlanan ve 15 bin m2 kapalı alan olarak tasarlanan Ziraat Fakültesinin 2000 yılı itibariyle 5461 m2lik kısmı tamamlanmış ve inşaat devam etmekteydi. Aynı yıl yapımına başlanan ve 16.800 m2 kapalı alan olarak tasarlanan Fen-Edebiyat Fakültesinin ise 4268 m2sinin tamamlandığı; yine aynı yıl 5000 m2 kapalı alan olarak tasarlanmış olan Eğitim Fakültesinin ise yapımı bir hayli gecikmiş olup, 2000 yılında temel kazma işlemleri başlatılmıştı. 15 bin m2 olarak tasarlanan Veteriner fakültesinin yapımı da 1994 yılında başlatılmış olup, inşaat faaliyetleri sürdürülmekteydi. Tıp Fakültesi Araştırma ve Uygulama

²⁹ Bu kısım, Mehmet Tekin, “Hatay Üniversitesine Kavuştu, Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Sayın Haluk İpek’le Söyleşi”, Güneyde Kültür Dergisi, Sayı: 46, Aralık 1992’den özetlenerek oluşturulmuştur.

Hastanesi, Hatay'ın çehresini değiştirecek en önemli proje olarak görülmekteydi. Bu proje 31.200 m2 kapalı alan olarak tasarlanmış olmakla beraber, diğer fakültelerden 5 yıl sonra yani 1999 yılında inşaatına başlanmıştır. Beden Eğitimi Spor ve Yüksek Okulu'nun yapımına da 1994 yılında başlanmıştır. İnşaat kapalı alanı 5600 m2 olarak tasarlanmıştı. Bugün (2012) Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı olarak kullanılan bina aslında Rektörlük ve Kütüphane olarak düşünülmüş fakat 2001 yılı itibariyle henüz inşaatı için bir faaliyet gösterilememiştir. Bunda Rektör Prof. Dr. Haluk İpek'in eğitime verdiği ağırlığın büyük rolü vardır.

Kampüs çalışmalarına verilen ağırlık, alt yapı çalışmalarında da kendini göstermiş 1994-2001 yılında çalışmanın büyük oranda tamamlandığı anlaşılmaktadır. Öğrencilerin sosyal alanlarının düzenlenmesi ve ihtiyaçlarının karşılanması için elzem olan Merkez Kafeterya'nın inşaatı da 1994 yılı itibariyle başlatılmış ve 6600 m2 alanda yapımı planlanan kafeteryanın inşaatı diğer inşaatlara nazaran biraz daha hızlı bir şekilde tamamlanarak 1998 yılına yetiştirilmiştir.

2001 yılı itibariyle Mustafa Kemal Üniversitesi'nin Alahan Kampusu'nde yapımına başlanan 6 fakülte ve bir Yüksek Okul inşaatı 100600 m2 kapalı alanlı olarak planlanmış olup, bu inşaat faaliyetinin 14229 m2si bitirilmiş, inşaatına devam edilen alan ise 86371 m2 olarak tespit edilmiştir.

Öğretim üyelerinin konaklama ve iskan problemlerinin ortadan kaldırılması için lojman çalışması Mart 2000 yılında temel atma töreni ile Serinyol'da başlatılmış olup, lojmanlar 32 daire ve kapıcı dairesi, beden eğitimi öğrencilerinin giyinme, soyunma ve duş mekanlarından oluşacak şekilde tasarlanmıştı. Toplam 3000 m2 olarak düşünülen inşaat 7 aylık çalışma sonunda Aralık 2000 yılında tamamlanmıştır.

Kurulduğu 1992 yılından 2001 yılına kadar 98 konferans, 6 sempozyum ve 1 kongre yanında çok sayıda konser, açılış töreni, tiyatro ve sinema gösterimine sahne olan üniversitenin ulusal ve uluslararası konukları ağırlayacak bir konferans salonundan mahrum olması düşünülemezdi. Bu sebeple Rektör Prof. Dr. Haluk İpek'in direktifleri doğrultusunda ve vakfın katkılarıyla yapımına başlanan "Kültür Kompleksi"nin bitirilmesiyle üniversite rahat bir nefes alacaktı.

Antakya'da edinilmiş olan Merkez Kampüs içerisinde bazı sosyal tesisler vardı ve 2001 yılı itibariyle bunlara da el atılarak yenileme ve genişletme çalışmaları yapılmıştır. Sosyal tesislere ait mutfak ekipmanlarının yenilenmiş, üniversite elemanlarının rahat bir şekilde ihtiyaçlarını karşılayabileceği bir mekan elde edilmişti. Merkez kampüste yer alan ve 1100 m2 kapalı alan olarak tasarlanan yeni misafirhane 27'si normal, 3'ü ise süit olmak üzere 30 odadan oluşmaktaydı. Misafirhane inşaatına 2000 yılı Mart ayında başlanarak, çalışmalar kesintisiz devam ettirilmiş ve 6 aylık bir zaman diliminde yani 2000 yılı Kasım ayında tamamlanmıştır. Misafirhanenin odaları

modern bir görünüm ve anlayışla şekillendirilmiş olup, misafirlerin her türlü ihtiyaçlarını karşılayabilecek şekilde inşa edilmiştir.³⁰

1992 yılında kuruluş çalışmaları tamamlanan Mustafa Kemal Üniversitesi, kuruluşundan itibaren sürekli gelişmiş ve 2001 yılına kadar toplam 6446 mezun vermişti.

1995-1996 yılında fakültelerden 291, meslek yüksek okullarından 630; 1996-1997 yılında fakültelerden 351, Yüksek Okullardan 45, meslek Yüksek Okullarından 745, enstitülerden 14; 1997-1998 yılında fakültelerden 432, Yüksek Okullardan 63, meslek Yüksek Okullarından 802, enstitülerden 10; 1998-1999 yılında fakültelerden 559, Yüksek Okullardan 116, meslek Yüksek Okullarından 116, enstitülerden 18; 1999-2000 yılında ise fakültelerden 527, Yüksek Okullardan 114, meslek Yüksek Okullarından 877, enstitülerden 15 mezun verildiği anlaşılmaktadır.

2001 yılı eğitim öğretim açılışında Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı verilerine göre Mustafa Kemal Üniversitesi'ne 2805 öğrenci kayıt yaptırmıştır. Kayıt yaptıran öğrencilerin 490'ı Eğitim Fakültesine, 129'u Fen-Edebiyat Fakültesine, 176'sı Mühendislik-Mimarlık Fakültesine, 38'i Su ürünleri Fakültesine, 15'i Güzel Sanatlar Fakültesine, 93'ü Ziraat Fakültesine, 31'i Veteriner Fakültesine, 91'i Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okul'una, 123'ü Hatay Sağlık Yüksek Okul'una, 468'i Antakya Meslek Yüksek Okul'una, 511'i İskenderun Meslek Yüksek Okul'una, 186'sı Dörtöyöl Meslek Yüksek Okul'una, 239'u Kırıkhan Meslek Yüksek Okul'una ve 36'sı Samandağ Meslek Yüksek Okul'una yapılmıştır.³¹

Üniversitemiz merkezinde, imar planına göre gelişim sahamız içinde kalan Odabaşı köyünde kain 1871, 1872, 2036, ve 2037 no'lu parsellerden: 2037 parselden ifrazla oluşan 2888 nolu parselden: 15.41 m²'lik, 1872 parselden ifraz ile oluşan 2890 nolu parselden 491.44m²'lik ve 2036 nolu parselin 63 m² tamamının Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörlüğü Yönetim Kurulu 16.09.1993 tarih ve 40 sayılı karar ile istimlakine karar verilmiştir. Bu parsellerin kıymet takdiri 22.11.1993 pazartesi günü saat 10.00'da mahallinde yapılacaktır.³²

Antakya'da kurulacak Organize Sanayi Bölgesi için yer belirleme çalışmaları sürüyor. Vali Utku Acun'un açıklamasına göre, Organize sanayi bölgesi için ayrılan yerin, Üniversite için önceden ayrıldığı için belirlenmesi üzerine yeni yer arayışlarına geçildi. Vali Acun, bu amaçla Reyhanlı, Yayladağı yolları üzerinde yada Topboğazı-Antakya üzerinde 3 yeni alan saptandığını söyledi. Durumun Ticaret ve Sanayi Bakanlığına bildirildiği ve inceleme yapmak üzere uzman istendiği de bildirildi. Yeni yerleri görmek ve rapor hazırlamak üzere Bakanlık teknik elemanlarının önümüzdeki günlerde Antakya'ya gelmeleri bekleniyor.³³

³⁰ Mustafa Kemal Üniversitesi Haber Bülteni, Yıl: 2001, Sayı: 1, s. 9-13.

³¹ Mustafa Kemal Üniversitesi Haber Bülteni, Yıl: 2001, Sayı: 1, s. 8-9.

³² 9 Kasım Salı 1993, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 28, s. 3.

³³ 16 Aralık 1993, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 28, Sayı: 8440, s. 3.

Alahan Köyü Topraklarının Kamulaştırılması

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi bina ve uygulama alanları için oluşturulan Kamulaştırma karar ve uygulamalarına ilişkin eleştiriler tepkilere dönüşmeğe başladı. Verimsiz ve zayıf olduğu gerekçesiyle kamulaştırılmak istenen Alahan topraklarının gerçekte çok verimli olduğu savlanarak karardan vazgeçilmesi istenmektedir. Alahan Muhtarı Bekir Savran, köy adına basına yaptığı yazılı açıklamada, kamulaştırma karar ve uygulamalarına sonuna dek direneceklerini belirterek, topraklarının durumunu görmek ve köylüyü dinlemek üzere Vali Acun ve diğer ilgilileri köye davet etti. Savran'ın açıklaması şöyle: valimiz, milletvekillerimiz, Rektörün katkılarıyla Hatay'da Mustafa Kemal Üniversitesinin kurulmasını başardılar. Hatay halkı gibi biz Alahan halkı da çok sevindik ve onları bu başarılarından dolayı kutlarız. Üniversite için Rektör ilk önce Köyümüzün 210 dönümlük bir yerini kamulaştırmaya gitti. Şimdi de köyün kalan 2 bin dönüme yakın topraklarını şerh koydurup kamulaştırmaya gitmektedir. Bu topraklar Antakya'dan 8 ile 10 km. uzaklıkta İskenderun yolu üzerindedir, bu yerlere yakın toprakların dönümü 300 ile 500 milyona satılmaktadır, bu değer de dahi toprak satışı yoktur³⁴. Rektör, bu topraklar ..iftir, bir karışık toprağı yoktur demekte, 40 ile 50 milyondan dönümünü kamulaştırmak istemektedir. Bizim bu topraklarımız tarladan ziyade arsaya dönüşmüş, zaif dediğı bu topraklarda Hatay'ın en iyisi denilebilecek bezelyeyi, baklayı, patatesi ve kaliteli zeytini yetiştirmektedir. büklerimizden dileğimiz köyümüze buyursunlar bizim konduğumuz olsunlar ve bu güzelim yerlerin cennetten bir parça olduğunu görerek kararlarını versinler. Bu topraklarda ecdatlarımızın kemikleri yatmakta olup tarihi olan bu topraklar bizim ve çocuklarımızın geleceğidir. Dedelerimizden kalma bu topraklar veraset intikali yapılmadan aramızda anlaşarak bölüştürölüp yıllarca hiçbir köye nasip olmayan büyük bir olgunlukla hadisesiz ekip biçmekteyiz ve 800 kişiye yakın köylünün geçimi buradan temin edilmektedir. Bulgaristan'dan, Afganistan'dan göçmen getirip onlara ev ve tarla verilirken asırlardır elimizde olan canımızdan kıymetli topraklarımızın alınması hangi insanlık anlayışına sığar. Hukuk Devleti, Hukukun üstünlüğü, insanlık hakları nerede kaldı. Geçenlerde Alahanlı bir köylü hanım, toprağını alıyorlar dediklerinde bu acıya kalbi dayanamayarak rahmetli olmuştur. Aşağıda Kanuni Sultan Süleyman zamanındaki tarihe geçmiş bir kamulaştırma ecdadımızın anlayışını ve büyüklüklerini göstermektedir. Bizlerinde bundan ibret alınarak aynı anlayışın gösterilmesini büyüklerimizden bekleriz.

Rektör Haluk İpek, Antakyalı oluşu ve çekirdekten yetiştirme ziraatçı olması, bu mertebeye kadar yükselmiş olmasından dolayı gurur duymaktayız, onun bir köylünün toprağının ne kadar kıymetli olduğunu herkesten iyi bilmesi lazım, dolayısıyla en büyük anlayışı ondan beklemekteyiz.

Bizler Alahan köylüsü olarak bu toprakları vermemeğe kararlıyız, her türlü kanuni haklarımızı sonuna kadar kullanacağız. Kadın, erkek, çocuk, genç ve ihtiyar olarak Ankara'ya Babamız

¹ 14 Aralık 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8710, s. 1.

Cumhurbaşkanımız Süleyman Demirel'e, annemiz bacımız Başbakanımıza, Hatay bakanları ve milletvekillerine gidip mağduriyetimizi anlatmayı uygun bulduk. Her şeyden önce valimizden burada olmayışını ve gelişini belemeği daha uygun bulduk.

değerli Valimizin bu haksızlığa ve ilerde telafisi imkansız mağduriyete uğrayacak Alahan köylüsünün durumuna anlayış göstererek en kısa zamanda bu işin çözümünü kendisinden beklemekteyiz. Bu topraklar yerine yukarıda bahsettiğimiz yerlerden toprak alınmasını ve topraklarımızın bize bırakılmasını temenni ediyoruz. Böylece Alahan köy halkının bütün sevabını alacağı gibi hayat boyu kendisine minnettar kalacaktır.³⁵

MKÜ Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek, Kampüs kamulaştırılmasıyla ilgili Alahan köyü sakinlerinin eleştirilerine yanıt halinde yaptığı açıklamada, Üniversitenin trilyonluk bir yatırım olduğunu ve Ortadoğu'da söz sahibi olmayı hedeflediğini belirterek, Alahan köyü başta olmak üzere çevresine ekonomik ve sosyal yönden sayısız yararlar sağlayacağını bildirdi. Üniversitenin kuruluşuyla birlikte Kampüs arayışına geçildiğini, uzun çalışmalar sonucunda Antakya ve çevresinde Üniversite kampüsü olabilecek hazineye ait belirli büyüklükte hiçbir yer bulunamadığına işaret eden Rektör İpek, sonuçta daha önce Antakya Küçük Sanayi bölgesi olarak belirlenen bu yerde Kampüs kurulması ile ilgili nitelikleri de taşıması itibarıyla istimlak işlemlerine başlandığını anlattı. 1993-1994 yıllarında ayrılan istimlak ödeneğinin 2.5 milyar lira olduğunu, bu parayla da sadece 209 dönümlük alanın istimlak edilebildiğini belirten MKÜ Rektörü, geçen yıl da 1993 bütçesinden gerekli ödeneklerin ayrılmasıyla istimlak edilen bu parça üzerinde inşaatlara başlandığını belirtti.³⁶

Köylüler bu basın açıklamasının hemen akabinde Cumhurbaşkanlığı'na da köyün tamamının imza koyduğu bir dilekçe ile başvuru yaparak dertlerine çare aramışlardı. Mektupta "Antakya'da Mustafa Kemal Üniversitesi kurulmuştur. Üniversite kampüsü Antakya'ya 13 km uzaklıktaki Alahan köyü civarında kurulmaktadır.

Biz Alahan köyü sakinleri üniversitenin köyümüz civarında kurulmasından büyük sevinç ve mutluluk duyuyoruz. Bu gelişmeler esasen verimsiz topraklarımız üzerinde yer seçimi yapıldığından bizim bir bakımdan kurtuluşumuz olacaktır. Devletimize ve üniversitenin kurulmasına önyak olanlara minnet ve şükran borcumuz vardır.

Ancak bu işi baltalamak isteyen ve köyümüzden uzaklaştırmak isteyen ve sözde burada toprağı olan kişiler, yüksek katınızı zaman zaman rahatsız etmektedirler. Oysa bu alandan alınan malzemeler yol yapım işlerinde kullanılmaktadır. Arazi incelendiği takdirde bu durum gözle görülecektir. Bu gibi insanların üniversite alanında yerleri olmadığı gibi, kötü niyetleri köy ve köylümüzü gelecek nimetlerden mahrum etmek istemektedir. Biz aşağıda imzaları olanlar Yüksek

³⁵ 14 Aralık 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8710, s. 3.

³⁶ 16 Aralık 1994, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 29, Sayı: 8712, s. 1.

Makamınızca kötü niyetli insanlara gerekli cevabın verileceğinden eminiz. Aynı zamanda köyümüzden bazı hayırsever insanlar bir kısım yerlerini üniversiteye hibe etmişlerdir.

Bizler kurulmakta olan üniversitenin hiçbir aksamaya meydan verilmeden devam ettirilmesi için devletimizle el ele vererek yürütülmesini yüksek makamınızdan talep etmekteyiz.”³⁷

Antakya-Üç Gedik Köyü Arazisinin Kamulaştırılması

Üniversitemizin kampüs sahasının teşkilinde gerekli olan arsa ihtiyacını karşılamak üzere Antakya- Üçgedik Köyü 12554 metrekarelik 335 nolu, 9327 metrekarelik 336 nolu, 19346 metrekarelik 375 nolu, 15551 metrekarelik 376 nolu, 8814 metrekarelik 378 nolu, 6780 metrekarelik 376 nolu, 8849 metrekarelik 380 nolu, 15839 metrekarelik 399 nolu, 3054 metrekarelik 404 nolu, 2954 metrekarelik 405 nolu, 4233 metrekarelik 406 nolu, 3285 metrekarelik 419 nolu, 19385 metrekarelik 421 nolu, 12246 metrekarelik 427 nolu, 1364 metrekarelik 809 nolu, 3337 metrekarelik 1199 nolu, 4248 metrekarelik 1200 nolu, 602 metrekarelik 1220 nolu, 546 metrekarelik 1221 nolu, 513 metrekarelik 1222 nolu, 513 metrekarelik 1691 nolu parsellerde kayıtlı gayrimenkuller hakkında Üniversite Yönetim Kurulunca kamulaştırma kararı alınmıştır. Söz konusu parsellerin Kıymet Takdiri 20.09.1996 Cuma günü saat 14.30’da mahallinde yapılacaktır³⁸.

Bu kamulaştırma üzerine köy halkından bazı kişiler Rektör Prof. Dr. Haluk İpek’i ölümle tehdit eden mektuplar yazdıkları görülmüştür. Rektör Prof. Dr. Haluk İpek’i hedef alan mektupta şu ifadeler yer almaktadır:

“ Prof. Dr. İpek, biz Alahan halkı olarak üniversite için sizlere 209 dönüm arazi verdik. Sanınız bu kadar arazi size yeterlidir. Şayet yetmiyorsa başka köylere de gidin oradan kamulaştırma yapın. Artık bizim topraklarımızdan çekilin. Bizim çoluk çocuğun ekmeğiyle oynamayın. Bizim beddualarımızı kazanmayın.

İnanın ki, isterseniz inanmayın. Bizi (!) gittiğinde bizim canımız gitmiş tamamen. Sıra size geliyor. Size zarar vermek için acelemiz yok. Ama inanın ki sizleri vuracağız, sizleri vurmuyacağım, eşinizi çocuğunuzu. Akרבanızı, sülalenizden çok kişiyi vuracağız.

Cumhurbaşkanınının 191 kişi koruyordu. Sizleri de 191 kişi korusun. Bakalım.

Kısacası köy halkı sizler için bir terör olacak. Bakalım bu yaralarla yaşamak mı, yoksa bu fakirlerin topraklarını almamak mı daha iyi. Sizler için. Sanki yapacağınız okul sırf Alahan köylüleri için midir?

³⁷ Tarihsiz, Alahan Köyü ahalisinin Cumhurbaşkanlığına yazdığı mektup, 4 s.

³⁸ 4 Eylül 1996, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:30,Sayı:9231, s.3.

Dediğimiz gibi başka köylerden gidin kamulaştırın. Son ihtarımız: Eğer toprağımızdan ellerinizi çekmezseniz. Sizleri, ailenizi, sülalenizi yok ederiz. Bizim için acele bir şey yok. Aylar beklide yıllar sürer intikam. Alahan Köylüleri.”³⁹

Bunun üzerine Rektör Prof. Dr. Haluk İpek, Hatay Cumhuriyet Savcılığına yazdığı dilekçe ile mektubu gönderenlerden şikayetçi olmuştur. Mektupla ölümlü tehdit konusunu taşıyan şikayet dilekçesinde şu ifadeler yer almıştır:

“1-Mustafa Kemal Üniversitesinin arsa gereksinimi için Alahan köyünde kain bir kısım araziler kamulaştırma yasası gereğince kamulaştırılmıştır.

2- Ancak bu kamulaştırma nedeniyle köy halkının büyük çoğunluğu memnun olmakla birlikte, bir kısmı genelde haksız olarak işgalci durumunda bulunanlar kamulaştırmadan müşteki olmuşlardır.

3-Bu nedenle tarafıma ilişikte bulunan ve postayla gönderilen tehdit mektubunu göndermektedirler.

Netice: Konu hakkında gerekli tahkikatın yapılarak sanıkların tespiti ve T.C.K. ilgili maddeleri gereğince cezalandırılmalarını talep ederim.”⁴⁰

Kampusun Yeni Adı: “Tayfur Sökmen Kampüsü”

Mustafa Kemal Üniversitesinin Alahan mntikasındaki kampusune Hatay Devleti Cumhurbaşkanı Tayfur Sökmen’in adı verildi. Alahan kampusune “Tayfur Sökmen Kampüsü” adı verilmesi kararı MKÜ senatosunun 30 Mart Cuma günkü toplantısında alındı ve Rektör Prof. Dr. Haluk İpek’in önermesiyle teklif oy birliğiyle benimsendi. Böylelikle MKÜ’ye ait Alahan kampusu bundan böyle “Tayfur Sökmen Kampüsü” olarak adlandırılacak⁴¹.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek, son günlerde kamuoyunu meşgul eden Üniversite ile ilgili tüm konulara açıklık getiren bir basın toplantısı yaptı. Rektör yardımcıları ile bir dizi yetkilinin de hazır bulunduğu toplantıya başta İskenderun olmak üzere gazetelerin ilgisi büyük oldu.

Prof. Dr. Haluk İpek, üniversite ve aldığı mesafe konusunda kısa bilgiler vererek başladığı toplantılarda İskenderun’da başta kaymakamlık olmak üzere yapılan eleştirileri de yanıtladı. İskenderun’a MKÜ nün yatırım yapmadığı ve ilçede bulunan fakültelerin Antakya merkez kampusuna taşınması ile ilgili eleştirilere değinen İpek, üniversitenin kuruluş yasasını okuyarak uygulamalarının tamamen yasanın getirdiği zorunluluktan kaynaklandığını, İskenderun’da kampus ve yeni fakültelerin açılmasının yasal olarak mümkün olmadığını belirtti.

³⁹ Tarihsiz, Alahan Köylüsü olduklarını söyleyen kişilerin Rektör Prof. Dr. Haluk İpek’e yazdıkları ölüm tehdidi içerikli mektup.

⁴⁰ MKÜ Rektörlüğünün Hatay Cumhuriyet Savcılığına 10 Haziran 1996 tarih ve 01/47-3494 sayılı yazısı.

⁴¹ 6 Nisan 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10626, s.1.

Prof. Dr. İpek, yatırım konusunun Devlet Planlama Teşkilatı tarafından belirlenip uygulandığını hatırlatarak MKÜ olarak kuruldukları günden bu yana önceden planlanan ve belirlenen yatırımları yaptıklarını, Üniversite senatosunun keyfi hareket ederek istediği yere kampus ya da fakülte açma imkanının bulunmadığını belirtti. MKÜ bünyesindeki tüm fakültelerin merkez kampusta toplanmasının son derece doğal ve gerekli olduğunu anlatan, İpek, “Bu uygulama hem Türkiye’nin hem de dünyanın her tarafında aynıdır. Kampuslar tüm bitirilmiş fakültelerin bir arada eğitim verdiği sistemdir. Merkez kampus ve fakülte binaları tamamlanuncaya kadar geçici olarak dağılmış durumdaki bünyelerimizi tek çatı altında toplamamız doğal ve gereklidir. Bu konunun başka noktalara çekilerek İskenderun Antakya tartışması yapmak kuruma yapılmış bir haksızlık olur. MKÜ bilimsel bir kurumdur ve buradaki çalışmalar ilimizin tamamının etkilediği ve ilgilendirdiği gibi hem ülkemizi hem de dünyamızı etkilemektedir. Biz Hatay’ımızı bir bütün olarak görüyor ve her anlamda gelişimine katkı vermek için bilimsel çalışmalar yapıyoruz. MKÜ yasasında İskenderun için sivil Havacılık ile İskenderun Meslek Yüksek Okulu belirlenmiştir. Bunun dışında bir yatırım konusu üniversitemiz inisiyatifinde olmayıp yasaların gereğini uygulamak durumundayız” dedi⁴².

Mustafa Kemal Üniversitesi’nin Alahan Merkez Kampüsünün geçmiş yıllara oranla çok daha hareketli olduğu göze çarpıyor. Bu bölgedeki hareketlilik özellikle öğrencilere yönelik hizmet veren işletmeleri olumlu etkiliyor. Bu amaçla hizmet veren işletmeler de kendi aralarında olumlu bir rekabete soyunurken, işletmelerdeki revizyonlar da dikkat çekiyor. Alahan Kampüsünün civarında bulunan Pınar Cafe’de de öğrencilerin ilgisini ve beğenisini çekecek birbirinden ilginç yeni uygulamalar yaşam buluyor. Görünen o ki MKÜ merkez kampüs uygulaması ile yepyeni bir kent yaratma aşamasında⁴³.

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Haluk İpek, kampüs modeli uygulamasında MKÜ’nün Akdeniz bölgesinde Çukurova Üniversitesi’nden sonra ikinci olduğunu kaydederek “Övünerek söyleyebilirim ki bölgede ikinci üniversiteyiz” dedi. Önceki gün basın mensuplarına oluşturulan laboratuvarlar, yeni birimler ve inşaatları gezdiren Rektör Prof. Dr. Haluk İpek, içerdiği 9 fakültenin 8’inde eğitim yapılabilen MKÜ’de yasa gereği örnek bir kampüs modeli oluşturulduğunu ve kampüs disiplini arzulan seviyeye de yakında ulaşacağını söylerken “Yasa gereği son kurulan 23 Üniversite, Kampüs Üniversitesi’dir. Fakülteleri Antakya’daki kampüste toplamamızın ana gayesi budur” şeklinde konuştu. Basın toplantısında Tıp Fakültesi inşaatı ihalesine bazı şirketlerin alınmaması yanı sıra kırımının az olması ile ilgili bir gazetecinin spekülasyonlar dolaştığını söylemesi üzerine açıklamada bulunan Rektör Prof. Dr. Haluk İpek bu konuda da şöyle konuştu. “2886 sayılı ihale yasasının 44. Maddesi özeldir ve ihaleye katılmak üzere en az 3 firmanın

⁴² 13 Şubat 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10587, s. 1.

⁴³ 18 Ekim 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl:34, Sayı:10795, s. 3.

çağrılmasını öngörün biz de bu çerçevede güçlü, bu işi yapabileceklerine inandığımız 5 şirketi ihaleye davet ettik. Sonuçta Tepe grubu Ekinciler işi üstlendiler. İyi ki de almışlar, zira para olsa da olmasa da inşaat sürüyor ve zamanında bitecek. Aksi halde herhangi bir şirket büyük kırımla işi alsaydı işi bitiremeyebilirdi, kaldı ki Tıp Fakültesi İnşaatı sıradan bir iş değildir. Çok sağlam olması gerekir. Bu bakımdan Bilkent ve Hacettepe gibi inşaatları yapan Tepe grubunun işi üstlenmesi işin zamanında bitirilmesi açısından olumlu olmuştur. İhale de her şey yasalara uygun şekilde yapılmıştır.⁴⁴

Hatay Mustafa Kemal Üniversitesinin yer aldığı kampus ve çevresinin toplam 1300 dönümlük bir alanı içerdiği belirtilerek bu alanın uzun vadede ihtiyacı karşılamaktan çok uzak kalacağı görüşü savunuldu Rektör prof. Dr. Metin Gürkanlar geçtiğimiz günlerde basınla söyleşisinde MKÜ' nün kuruluş aşamasında fizik bakımından uzun vadeli bir düşüncenin planlanmadığının gözlemlendiğini kaydederek bugünkü durumda 1300 alana sahip olduklarını belirterek şöyle devam etti: “Çukurova üniversitesi 1973 yılında kuruldu. 26 bin dönümlük alana sahip. ÇÜ Rektörü şimdiden sahip oldukları alanın darlığından söz ediyor. Hacettepe üniversitesi 17 bin dönüm, ODTÜ 30 bin dönüm, Erzurum Atatürk üniversitesi 43 bin dönüm, Ş. Urfa Harran üniversitesi 27 bin dönüm alana sahip iken bizim MKÜ'nün sahip olduğu alan ise sadece 1300 dönümdür. Bu fiziki koşullar uzun vadede yetersiz kalacak ve sıkıntı oluşacaktır.” Rektör Gürkanlar, geleceği düşünerek üniversite kampüsüne yeni alanlar kazandırmaya çalıştıklarını, bu konuda girişimlerde bulduklarını sözlerine ekledi.⁴⁵

Mustafa Kemal Üniversitesi Kampüs Çalışması

Hatay valisi Ahmet Kayhan İskenderun ilçesinde yapılması planlanan mühendislik ve su ürünleri fakültelerinin de içinde bulunacağı kampusun yapımına hayırseverlerin desteği resmiyet kazandırılabilceği ve başlayabilecek bu projenin ancak devletin programına alınmasıyla hayata geçirilebileceğinin ortaya çıktığını söyledi.

Kayhan yaptığı açıklamada, “Hatay valiliği koordinasyonunda benden önce yapılan iyi niyetli girişimler sonucu İskenderun ilçemizde konuşlandırılması düşünülen mühendislik ve su ürünleri fakülteleri için MKÜ' ye tahsis edilen araziye bir kampüs projesi düşünülmüş, bu projenin bazı iş adamlarımın destek ve katkılarıyla yaptırılması MKÜ koruma ve yaşatma vakfına görev olarak verilmiştir.

“ Yine bu proje kapsamında ortaya çıkacak bina ve tesislerin isdemir başta olmak üzere bazı kişi, kurum ve kuruluşlarca yapılacağı kararlaştırılmıştır ve bu durum bir tutanakla da tespit edilmiştir. Mutafa kemal üniversitesi koruma ve yaşatma vakfı yönetiminin o zaman ki vali Abdülkadir sarının başkanlığında toplanarak kampüs projesinin hazırlanması işini binaların

⁴⁴ 14 Kasım 2001, Antakya Toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, Sayı:10816, s. 1.

⁴⁵ 20 Mart Perşembe 2003, Antakya toplumcu Halk Gazetesi, Yıl: 34, s. 3.

yapımında en büyük sorumluluğu yüklenen isdemir yönetiminin talebi üzerine mimar sezen Aygen'e verdiği projenin hazırlandığı müellifin yaklaşık 400 bin TL'lik bir hak ediş olacağının bulunduğu anlaşılmaktadır.”

“Mevcut durum bu merkezdeyken ben de Hatay valisi olarak göreve başladım. İşin hızlandırılması adına ilgililerle görüşmelerde bulundum. Bina ve tesisleri yapma taahhüdünde bulunan kişi ve kuruluşlarla görüşerek bu işe bir an önce başlanabilmesi için üniversite yönetimi ile taahhüt sahiplerinin protokol imzalayarak bu işe resmiyet kazandırmalarını önerdim. İsdemir yönetimi ile protokol hazırlama girişimi devam ederken isdemir de yönetim değişikliği oldu ve protokol imzalanamadı. İş başına gelen yeni yönetim valilikte Oyak yönetim kurulu başkan ve bazı üyeleri ile beni ziyaret ederek yürüttükleri yeni yatırım nedeniyle 2 yıl müsaade istediler. Daha sonra ilgili kişi kurum ve kuruluşlarla görüşmelere devam edildi ama ne yazık ki bu güne kadar taahhüt sahipleri ile MKÜ arasında protokol yapılarak işe resmiyet kazandırılması mümkün olmadı. Ayrıca bina tesislerin yapımı konusunda il özel idaresinin proje içindeki stadyumun, MKÜ koruma ve yaşatma vakfının da restoran ve kafe inşaatlarını yaptıracağı o zaman ki vali tarafından ifade edilmiş, verilen söz öncesinde ne de sonrasında gerek il özel idaresi gerekse MKÜ koruma ve yaşatma vakfi yetkili kurullarında herhangi bir karar alınmamıştır. Yükseköğrenimle ilgili görev ve sorumluluğu bulunmayan il özel idaresinin yetkili kurullarında bu konu da karar alması da kanunen mümkün değildir.”

“Yine projenin kalan hak edişlerini ödeme gücü çeken MKÜ Koruma Ve Yaşatma Vakfı'nın da bütçe yapısı itibariyle böyle bir yatırım üstlenmesi mümkün görülmemektedir. Bugünkü rakamlarla 33 milyon YTL'ye mal olması beklenen MKÜ İskenderun kampüsü projesinin hayata geçmesi için herkesin sorumluluk bilinci içinde popülizm yapmadan iyi niyetle olaya yaklaşması gerekmektedir” dedi. ⁴⁶

Sonuç

Mustafa Kemal Üniversitesi'nin 1966'da başlayan macerası 1992'de Vali Utku Acun'un gayretleri ve kurucu rektör Prof. Dr. Haluk İPEK'in çalışmalarıyla tamamlanmış ve kuruluş aşamasını tamamlamıştır. Üniversite brokratik engelleri aşarak tamamlamış olduğu süreçten sonra gelen aşamada bir taraftan üniversite kampüsünün oluşturulmasına çalışılırken, diğer taraftan üniversitenin bir isminin olabilmesi için benzerlerinden farklılıklarının ortaya çıkarılması, tarihsel bekranda uygun bir isim bulunması gerekmektedir ki, bunun için herkesin aklından geçen husus Mustafa Kemal Atatürk'ün “davam” diyerek başlatmış olduğu bir mücadele sonucunda anavatana katılan Hatay'ın üniversitesine en yakışan ismin de onun ismi olabileceğiydi. Bunun yanı sıra yine bir kampüs

⁴⁶ 9 Ağustos 2006, Hatay gazetesi, Yıl:51, Sayı:18872, s. 1.

tartışması başlatılmış olmakla beraber, nerede konuşlanacağı ve bütün bölümlerin, fakültelerin nerede toplanacağı konusu da sorun olmaya başlamıştı. Üniversitelerin dağınık yapıları ülkemizde pek çok iskan sorunlarına sebep olabildiği için mutlaka bir kampüse ihtiyaç vardı. Vali Utku Acun'un üniversite için ilk belirlediği yer Top Boğazı olmakla beraber, şehre uzaklığı Top Boğazı mevkiinin listeden çıkarılmasına ve Üç Gedik Mahallesi ile Alahan Köyü arasındaki boş arazilere yerleştirilmesine karar verilmiştir. Bu karar Üç Gedik Mahallesi sakinlerini biraz ürkütmüş olmakla beraber asıl sorun Alahan Köy sakinlerinden çıkmıştır. Ancak bütünlumsuzluklara rağmen son gayretle bu mesele de halledilerek, köyün en kıraç arazileri üniversite kampüsü olarak kamulaştırılmıştır.

Bu çalışma sayesinde Mustafa Kemal Üniversitesi bu gün iskan olduğu yerde 208 bin dönüm arazi üzerinde ilk mevkiini tutma imkanına sahip olmuştur.

Kaynakça

Akçora, Erngünöz, “Hatay’ın Anavatan’a İlhakının Türk Dış Politikasındaki Yeri”, *Atatürk Araştırmaları Merkezi Dergisi*, Sayı:32, Ankara 1995.

Çankaya, Ali- Ataker, Hasan Nizamettin, *Yeni Mülkiye Tarihi ve Mülkiyeliler*, C. 3, Ankara 1968-1970.

Çankaya, Ali, *Mülkiye Tarihi Ve Mülkiyeler*, Mars Matbaası Yayınları, Ankara 1968-1969.

Dayı, Esin, “Hatay Devleti ve Hatay’ın Anavatan’a Katılması”, *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 19, Erzurum 2002.

Gönlübol, Mehmet – Sar, Cem, *Atatürk ve Türkiye'nin Dış Politikası (1919-1938)*, İstanbul 1963.

Öztürk, Ayhan, “Milletlerarası Antlaşmalar ve Türk - Fransız Antlaşmaları (TBMM Hükümetinin Tanınması ve İlk Siyasi Zaferi)”, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt: 1, Sayı: 5, Kayseri 1994.

Selçuk, Hamdi, *Hatay'ın O Günleri*, İstanbul, 1971.

Selçuk, Hamdi, *Hatay'ın O Günleri*, İstanbul, 1971.

Soysal, İsmail, *Türkiye'nin Siyasal Antlaşmaları*, C.I, Ankara 1983.

Sökmen, Tayfur, *Hatay'ın Kurtuluşu için Harcanan Çabalar*, Ankara, 1978.

Sökmen, Tayfur, *Hatay'ın Kurtuluşu için Harcanan Çabalar*, Ankara, 1978.

Sönmez, Şinasi, “İkinci Dünya Savaşı Öncesi İngiliz-Fransız-Türk İttifakının Fransız Basınına Yansımaları (1939)”, *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, Sayı: 63, Güz 2018.

Tekin, Mehmet, *Hatay Tarihi*, Antakya 1993.

Yorulmaz, Şerife, “Fransız Manda Yönetimi Döneminde İskenderun Sancağı (Hatay)’ın Sosyo-Ekonomik ve Siyasal Durumuna İlişkin Bazı Kayıtlar (1918-1939)”, *Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, Cilt: 6, Sayı: 22, Ankara 1998.

Gazeteler

Antakya Gazetesi

Atayolu Gazetesi

Dil Gazetesi

Hatay Gazetesi

Kurtuluş Gazetesi

Milliyet Gazetesi

Özyurt Gazetesi

Not: Gazetelerin 1980 sonrası hemen bütün nüshaları taranmış olup, çok fazla yer tutmaması için dipnotlardan takibi önerilmektedir.

Diğer Süreli Yayınlar

<http://www.hatay.gov.tr/IcerikDetay.aspx?IcerikId=239>

Millet Meclisi Tutanak Dergisi, Döne M : 4, Cilt : 20, Toplantı: 3/ 117 nci Birleşim, 29. 6. 1976.

